

รายงานการประชุม
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๔.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๑๐๘ อรรถไกว์ลาวที สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล
และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Application Zoom Cloud Meetings)

ผู้มาประชุม

๑. นายวิชณุ เครืองาม	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายธีระพงษ์ วงศ์ศิระวิลาส	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นายธนศักดิ์ มั่งกโรทัย	ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมบริการภาครัฐ	ที่ปรึกษา
	แทนเลขาธิการ ก.พ.ร.	
๔. นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	
๕. นายพิพัฒน์ชัย ภัครชตานนท์	ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	
๖. นายชัยรัตน์ แก้วเพียงเพ็ญ	หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐาน	กรรมการ
	การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น	
	แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	
๗. นางสาวสุภัค ไชยวรรณ	ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
๘. นายสุทิน แก้วพนา	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๙. นายพงศ์เกษม ไข่มุกด์	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
	แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	
๑๑. นางสาวสุลักขณา ธรรมานุสดี	รองเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
	แทนเลขาธิการ ก.พ.	
๑๒. นายเอนก มีมงคล	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ	กรรมการ
	และสังคมแห่งชาติ	
	แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
๑๓. นายบุญชู ประสพกิจถาวร	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
	แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
๑๔. นายเอกวิทย์ มีเพียร	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
๑๕. นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๖. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๗. ร้อยตำรวจโทอาทิตย์ บุญญะโสภัต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๘. นายธนา ยันตรโกวิท	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ

๑๙. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๒๐. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์สกนธ์ วรรณวิวัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๓. รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๔. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๕. นายสุจิตต์ นิมิตรกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๖. นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒๗. เรือตรีปราโมทย์ ทับทิม	ปลัดเมืองพัทยา แทนนายกเมืองพัทยา	กรรมการ
๒๘. นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก	กรรมการ
๒๙. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ	นายกเทศมนตรีนครยะลา	กรรมการ
๓๐. นายเจษฎา สี่พี่น้อง	นายกเทศมนตรีเมืองชัยนาท	กรรมการ
๓๑. นายธนศักดิ์ มาคะสิระ	นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง	กรรมการ
๓๒. นายวิระศักดิ์ ฮาดดา	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม	กรรมการ
๓๓. นายปราโมทย์ เพชรรัตน์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก	กรรมการ
๓๔. นายกิตติพงศ์ สีเหลือง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้	กรรมการ
๓๕. นายเกรียงศักดิ์ หอนงาม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ	กรรมการ
๓๖. นายไฉน ก้อนทอง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก	กรรมการ
๓๗. นายยอดวุฒิ กลิ่นทอง	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า		ที่ปรึกษา
๒. รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๓. นายบุญชู จันทร์สุวรรณ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายมงคลชัย สมอุดร	รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส	ที่ปรึกษาด้านการกระจายอำนาจ
๓. นายอภัย เจริญมิตร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นายชยุต อุดมเวชชวร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธิ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๗. นางสาวสุธาสินี กุศลสร้าง	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. นายวิทยา โชคเศรษฐกิจ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นางสาวนฤมล สุขกลัด	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

-

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕

เลขานุการ รายงานว่า ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำร่างรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ และได้แจ้งเวียนให้กรรมการทุกท่านพิจารณา ตามหนังสือ ก.ก.ถ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๒๐๐๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ แล้ว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือเพื่อดำเนินการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปี สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

เลขานุการ รายงานว่า ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ที่ค้างชำระให้แก่ อบท. ตามที่คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. เสนอ โดยมีมติเห็นชอบร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงนามร่วมกัน โดยให้ อบจ. เป็นหน่วยรับข้อมูลผู้ค้างชำระภาษีรถยนต์ จากระบบจดทะเบียนรถยนต์ของกรมการขนส่งทางบกและให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการรับไปศึกษา เร่งรัดและเพิ่มช่องทางในการจ่ายภาษีค้างชำระ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการขนส่งทางบก อบจ.สงขลา และ อบจ.กระบี่ ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือเพื่อดำเนินการเร่งรัดจัดเก็บ ภาษีประจำปี สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๕ กำหนดระยะเวลาให้บันทึกข้อตกลงมีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันที่ลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ทั้งนี้ อาจตกลงกันเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อขยายเวลาในการใช้บังคับบันทึกข้อตกลงออกไปตามความเหมาะสม

คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕ โดยมีผู้แทนหน่วยงานตามบันทึกข้อตกลง ทั้ง ๕ หน่วยงาน เข้าร่วมการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบว่าการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวเป็นมาตรการ กระตุ้นให้เกิดความตระหนักและรับผิดชอบจ่ายภาษีให้ครบถ้วน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้รับรายได้ จากการจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมสำหรับรถเพิ่มขึ้น โดย อบจ.กระบี่ได้ส่งจดหมายแจ้งเตือนรถค้างภาษี จำนวน ๒๙,๘๐๐ ฉบับ มีผลการจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถเพิ่มขึ้น ๘.๒ ล้านบาท และ อบจ.สงขลาได้ส่งจดหมายแจ้งเตือน รถค้างภาษี จำนวน ๗๙,๒๔๒ ฉบับ มีผลการจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถเพิ่มขึ้น ๔๕ ล้านบาท และมีมติเห็นสมควร ดำเนินการ ดังนี้

๑. ขอความร่วมมือให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหนังสือแจ้งกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น กรมการขนส่งทางบก อบจ.สงขลา และ อบจ.กระบี่ เพื่อขอตกลงขยายเวลาในการบังคับ ตามบันทึกข้อตกลงออกไปตามความเหมาะสม อย่างน้อยถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และขอให้หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องพิจารณาการตกลงขยายเวลาดังกล่าวโดยเร็ว

๒. ขยายผลความร่วมมือการดำเนินการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปี สำหรับรถตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ไปสู่ อบท. อื่น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการ ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อบจ.สงขลา และ อบจ.กระบี่ ได้มีหนังสือตอบรับการขยายเวลาแล้ว

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๘ การจัดสรรเงินอุดหนุนบุคลากรเพิ่มเติมให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินค่าตอบแทนแบบท้ายข้อบังคับกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๔ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉ.๑๑) และการจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการให้บริการด้านสาธารณสุข

เลขานุการ รายงานว่า ตามที่คณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุข ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณาดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี (สอน.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) นั้น

การดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ อบจ. จำนวน ๔๙ แห่ง รพ.สต. จำนวน ๓,๒๖๓ แห่ง บุคลากรถ่ายโอนจำนวนประมาณ ๒๑,๐๐๐ คน

การดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่วนราชการได้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ อบจ. ดังนี้

๑. อบจ. ซึ่งยังไม่เคยขอรับการประเมินความพร้อมเพื่อรับการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ในเขตจังหวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แจ้งความประสงค์ขอรับการประเมินความพร้อมฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๔ จังหวัด สอน. และ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบจ. จำนวน ๕๒๒ แห่ง บุคลากรถ่ายโอน จำนวน ๓,๘๖๒ ราย

๒. กรณี อบจ. ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ในเขตจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (จำนวน ๔๙ จังหวัด) ได้แจ้งความประสงค์ขอรับการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ในเขตจังหวัดเพิ่มเติม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๔๓ จังหวัด สอน. และ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบจ. จำนวน ๗๑๔ แห่ง บุคลากรถ่ายโอน จำนวน ๕,๐๘๐ ราย

คณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณาประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี (สอน.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เรื่อง การจัดสรรเงินอุดหนุนบุคลากรเพิ่มเติมให้แก่ อบจ. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินค่าตอบแทนแบบท้ายข้อบังคับกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๔ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉ.๑๑) และเรื่องเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการให้บริการด้านสาธารณสุข ตามขนาด สอน. และ รพ.สต. มีมติเห็นสมควรนำเสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) พิจารณามอบหมายให้สำนักงบประมาณพิจารณา ดังนี้

๑. จัดสรรเงินอุดหนุนบุคลากรเพิ่มเติมให้แก่ อบจ. กรณีค่าเช่าบ้าน ค่าเล่าเรียนบุตร และค่าใช้จ่ายอื่น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินค่าตอบแทนแบบท้ายข้อบังคับกระทรวงสาธารณสุข

ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๔ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉ.๑๑) ที่สำนักงานประมาณยังไม่ได้จัดสรรให้แก่ อบจ.

๒. จัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการให้บริการด้านสาธารณสุขให้แก่ อบจ. ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ตามขนาด สอน. และ รพ.สต. ขนาดเล็ก ๑ ล้านบาท/ปี ขนาดกลาง ๑.๕ ล้านบาท/ต่อปี และขนาดใหญ่ ๒ ล้านบาท/ต่อปี

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการกิจด้านสาธารณสุขของ อบจ. ในการป้องกันและบำบัดโรค การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนการรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ และการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นไปอย่างมีคุณภาพ มาตรฐานการดำเนินการกิจ และเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น จึงสมควรมอบหมายให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนบุคลากรเพิ่มเติมให้แก่ อบจ. กรณีค่าเช่าบ้าน ค่าเล่าเรียนบุตร และค่าใช้จ่ายอื่น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจ่ายเงินค่าตอบแทนแนบท้ายข้อบังคับกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๔ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉ.๑๑) และจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการให้บริการด้านสาธารณสุขให้แก่ อบจ. ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ตามขนาด สอน. และ รพ.สต. ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามายเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่า ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการโอนย้ายคือเรื่องความสมัครใจในการโอนย้ายทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนบุคลากร อย่างเช่น แพทย์ ทันตแพทย์ หรือเภสัชกร วิธีแก้ไขคือคณะกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุข ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรแก้ไขกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงสาธารณสุข ให้รองรับการทำงานร่วมกัน ประเด็นที่ ๒ การขาดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการให้ความร่วมมือด้านข้อมูลบุคลากรตามคู่มือกระจายอำนาจที่ได้รับมาและคู่มือการถ่ายโอนภารกิจ วิธีแก้ไขคือให้มีการจัดทำข้อมูลและปรับปรุงอัตรากำลังเพื่อรองรับการถ่ายโอน รพ.สต. และกำหนดการช่วยราชการข้ามกระทรวง ประเด็นที่ ๓ ระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ที่ต้องถือปฏิบัติในการปฏิบัติงานของกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทยให้สอดคล้องกัน ถ้ามีการหารือกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จะสามารถแก้ไขได้ ส่วนเรื่องการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานประมาณ เรื่องสวัสดิการต่าง ๆ โดยปัจจุบันให้ใช้เงินสะสม เช่น ค่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน รพ.สต. อัตราค่าจ้างแพทย์ พนักงานสาธารณสุข เปิดกรอบมาแล้วก็ต้องใช้เงินของ อบจ. โดยนำเงินสะสมมาใช้ก่อน บาง อบต. ไม่มีเงินสะสมที่เพียงพอที่จะสนับสนุนตรงนี้ส่งผลกระทบต่อให้บริการประชาชน คือว่าให้สำนักงานประมาณจัดสรรให้เพียงพอตามกรอบอัตราค่าจ้าง SML ตามที่ได้ระบุไว้ในคู่มือกระจายอำนาจ เรื่องการจัดสรรของ สปสช. เป็นรายหัวต่อการบริการสุขภาพจัดสรรไปที่โรงพยาบาลแม่ข่ายเหมือนเดิม แต่เนื่องจากกระทรวงสาธารณสุขมีหนังสือเลขที่ ๐๒๑๐.๐๔/ว๕๗๗๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๕ ชี้แจงมา สสจ. เป็นความซ้ำซ้อนระหว่างเงินบริหารจัดการหรือ Fixed Cost กับเงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น ทำให้ไม่สามารถจัดสรรเงินให้กับ รพ.สต. ได้ วิธีแก้ไขคือคณะกรรมการบริหารการถ่ายโอนฯ ควรให้กระทรวงสาธารณสุขทำหนังสือชี้แจง สสจ. ว่าเงินรายหัวกับเงินอุดหนุนที่ได้รับจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแก้ไขว่าอย่างไรให้บริหารจัดการได้ เพราะ รพ.สต. จะบริหารงานไม่มีเงินที่จะมาทำงานเพื่อพี่น้องประชาชน การจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานประมาณตามกรอบอัตราค่าจ้างจัดสรรให้เฉพาะคนที่ครองตำแหน่งเท่านั้น ทำให้ขาดบุคลากร อบจ. ใช้งบประมาณของ อบจ. จะส่งผลกระทบกับร้อยละด้านงานบริหารบุคคล ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ซึ่งปัจจุบันมีอัตราที่เพิ่มขึ้นทุกวัน ทำให้ค่าใช้จ่ายเงินของ อบจ. เกินร้อยละ ๔๐ ปัญหาที่ อบจ. ยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและทรัพย์สินของ รพ.สต. เป็นปัญหาอุปสรรคในการพัฒนา เช่นจะดำเนินการปรับปรุงที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่สามารถที่จะทำได้ ดังนั้นควรจะ

แก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงสาธารณสุขให้รองรับการทำงานที่ร่วมกันได้

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น กล่าวว่า การจัดสรรเงินค่าตอบแทนสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุนิเทศของผู้ปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุขของพนักงานราชการ (คตส.) เงินค่าเช่าบ้าน ฯลฯ เมื่อปีที่แล้วการดำเนินการของสำนักงานงบประมาณเป็นช่วงการปรับเปลี่ยนงบประมาณหรือการแปรรูปนิติ สำนักงบประมาณแจ้งต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ว่างบประมาณส่วนนี้เป็นเงินติดตามตัวบุคลากร ได้หารือกับรองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ท่านอลิสรา ปิ่นประเสริฐ ท่านแจ้งว่าเนื่องจากเป็นช่วงระยะเวลากระชั้นชิดยอมรับว่าผิดพลาดจึงไม่ได้ตั้งงบประมาณให้ ผู้แทนสำนักงบประมาณแจ้งว่าหลังจากขึ้นปีงบประมาณใหม่จะรวบรวมตัวเลขจัดสรรเพิ่มเติมให้ ซึ่งผ่านไป ๔ เดือนแล้ว การประชุมเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ได้นำเรียนต่อที่ประชุมเพื่อเร่งรัดให้สำนักงบประมาณช่วยจัดหางบประมาณให้แล้ว ฝากสำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้กับ อบจ. ๔๔ แห่งที่ถ่ายโอนไปแล้วด้วย เนื่องจาก อบจ. บางแห่งนำเงินส่วนอื่นมาจ่ายแล้วยังไม่เพียงพอ ประเด็นเงินสนับสนุนพิเศษ ซึ่งสำนักงบประมาณได้จัดสรรไปเบื้องต้นแล้วเนื่องจากว่าประกาศ ก.ก.ธ. เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔ เป็นเงินที่จะต้องเพิ่มเติมพิเศษให้กับ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนเพราะว่าเดิม รพ.สต. ที่ถ่ายโอนไปกับเทศบาลและ อบต. นั้น ก.ก.ธ. ได้จัดเงินพิเศษให้แต่ละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ได้แบ่งว่าเป็นขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ และคณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนฯ ได้พิจารณาแนวทางการถ่ายโอนฯ นำเสนอต่อ ก.ก.ธ. เห็นว่าการถ่ายโอนไปเทศบาลและ อบต. ได้แต่ละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ครั้งนี้การถ่ายโอนมา อบจ. ต้องแบ่งขนาดเพื่อให้เกิดความสมดุลกัน จึงกำหนดจัดสรรให้แต่ละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท และ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปัญหาที่ท่านมนต์ชัยฯ ได้กล่าวถึง คณะอนุกรรมการฯ ได้นำเข้าสู่การพิจารณาแล้ว แนวทางการถ่ายโอนที่ ก.ก.ธ. ประกาศใช้ส่วนราชการไม่ได้ปฏิบัติตามประกาศ ก.ก.ธ. ซึ่งประกาศฉบับนี้ระบุไว้ชัดเจนว่าก่อนการถ่ายโอน ขณะถ่ายโอน เกณฑ์การชี้วัด การประเมิน หลังการถ่ายโอนส่วนราชการจะต้องทำอะไรบ้าง สำนักงาน ก.ก.ธ. ควรที่จะประชุมชี้แจงให้กับส่วนราชการเข้าใจเนื้อหาสาระแนวทางการถ่ายโอนฯ

นายบุญชู ประสพกิจถาวร รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ กล่าวว่า ข้อเสนอที่ ก.ก.ธ. พิจารณามอบหมายให้สำนักงบประมาณพิจารณา ประเด็นที่ ๑ การขอรับการจัดสรรเงินอุดหนุนเพิ่มเติมให้แก่ อบจ. กรณีค่าเช่าบ้าน ค่าเล่าเรียนบุตร และค่าใช้จ่ายอื่น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการและเงื่อนไขการจ่ายเงินค่าตอบแทนท้ายข้อบังคับ สำนักงบประมาณยังไม่ได้จัดสรรให้แก่ อบจ. ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำรายละเอียดการขอรับการสนับสนุน เพื่อขอรับการจัดสรรจากงบกลาง รายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยสำนักงบประมาณจะพิจารณารายละเอียดและจัดสรรให้ตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป ประเด็นที่ ๒ การจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการให้บริการด้านสาธารณสุขให้แก่ อบจ. ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต. ขนาดเล็ก จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ขนาดกลาง จำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี และขนาดใหญ่ จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี สำนักงบประมาณได้วิเคราะห์โดยกองมาตรฐานงบประมาณว่า รพ.สต. จำเป็นต้องมี ซึ่ง รพ.สต. สามารถรับการสนับสนุนการแบ่งเงินอีกได้ เช่น เครือข่ายบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ และกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และได้พิจารณาแล้วว่าค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายโอน รพ.สต. ไว้เป็น ๓ ขนาด คือ ขนาด S จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ขนาด M จำนวน ๖๕๐,๐๐๐ บาท และขนาด L จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากการประชุมคณะทำงานพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์เงินอุดหนุนสำหรับการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการให้บริการด้านสาธารณสุขของ รพ.สต. ที่ถ่ายโอน เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติให้พิจารณาทบทวนความเหมาะสมค่าใช้จ่ายในการถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต. ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวน สำนักงบประมาณโดยส่วนงานที่เกี่ยวข้องได้ไปลงพื้นที่ รพ.สต. ในจังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๖ พบว่าค่าใช้จ่ายการดำเนินการที่ได้รับจัดสรรเพียงพอในบริบทเดิมก่อน การถ่ายโอนมีปัญหาการบริหารจัดการระหว่าง CUP กับการบริการสุขภาพด้านปฐมภูมิ ตามเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกับ รพ.สต. ที่ไม่ตรงกันตามที่เคยปฏิบัติก่อนการถ่ายโอน และเงินบำรุงของกระทรวงสาธารณสุขที่ไม่สามารถส่งให้ รพ.สต. ได้ เนื่องจากอยู่คนละสังกัด

สำหรับ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนแล้วมีความคาดหวังในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการให้เต็มรูปแบบ ซึ่งต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นจากเดิมมากและคาดหวังว่าจะได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนเพิ่มเติมจากการถ่ายโอน เรียนโดยสรุปว่า สำนักงบประมาณกำลังลงพื้นที่พิจารณารายละเอียดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ โดยอัตราสัดส่วนที่แตกต่างกัน แต่จะลงพื้นที่เพื่อศึกษารายละเอียดปัญหาอุปสรรค เกณฑ์ก็ยังใช้ได้เหมาะสมหรือไม่ ขอความกรุณาคณะกรรมการฯ รอฟผลการศึกษาก่อน ขออนุญาตใช้เกณฑ์เก่าไปก่อน ถ้าเกณฑ์เก่าไม่เหมาะสมหรือเมื่อดำเนินการจริงมีปัญหาอุปสรรคแล้วต้องรับค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม สำนักงบประมาณจะปรับปรุงต่อไป

ประธาน กล่าวว่า ถ้าอย่างนั้นมติให้สำนักงบประมาณเร่งดำเนินการให้เรียบร้อย

นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์ กล่าวว่า เกี่ยวกับการลงพื้นที่ตรวจสอบเชื่อว่า สำนักงบประมาณมีความปรารถนาดีที่จะทำให้เกิดความเรียบร้อย สำนักงบประมาณมีตัวแทนอยู่ทุกจังหวัด จังหวัดที่มีการถ่ายโอน รพ.สต. ถ้าเป็นไปได้อยากให้ตัวแทนสำนักงบประมาณลงไปตรวจสอบทุกพื้นที่ที่มีการถ่ายโอน รพ.สต. เพื่อทราบข้อเท็จจริง การให้ส่งรายละเอียดเงินสวัสดิการได้ส่งไปแล้วแต่ยังไม่ได้รับ โดยสำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งมา และได้ส่งรายละเอียดเกี่ยวกับเงินสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับสำนักงบประมาณแล้ว

ประธาน กล่าวว่า น่าจะเป็นมาตรการที่ทำให้เร็วขึ้น ใช้เจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณที่มีอยู่แต่ละพื้นที่

นายพงศ์เกษม ไข่มุกด์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า เนื่องจากงบประมาณที่จะลงไปในพื้นที่ มีการติดขัดจาก สปสช. อยู่ ๑๙ จังหวัด ซึ่งงบประมาณดังกล่าวเป็นการตกลงระหว่าง อบจ. กับนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดไม่ได้ข้อตกลงที่ลงตัวกัน ทำให้ สปสช. ไม่สามารถพิจารณาทำให้ส่งเงินไปไม่ได้ซึ่งตรงนี้อาจจะต้องหาหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการจัดสรรงบประมาณ คือปัญหาคือว่า ๑๙ จังหวัด ที่ยังไม่มีข้อตกลงร่วมทาง สปสช. ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณ OPD ได้ ทำให้ไม่สามารถส่งต่อไปให้กับทาง รพ. และทาง รพ.สต. ที่เกี่ยวข้องได้

ประธาน กล่าวว่า รับข้อสังเกตของรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ประเด็นเรื่องเงินเป็นการนำมารวมกัน ๒ ก้อน ก้อนแรกเรียกว่าเงินที่หน่วยบริการสุขภาพต้องได้รับตามปกติ ตามกฎหมายหลักประกันสุขภาพ และเงินก้อนที่ ๒ คือเงินที่ ก.ก.ถ. จูงใจให้เกิดการถ่ายโอนตามขนาด S M L อยากให้คณะกรรมการฯ ยืนยันว่าเงินงบประมาณ S M L เป็นงบประมาณที่อุดหนุนเพื่อให้เกิดการถ่ายโอน จะเอาไปรวมกับงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติไม่ได้ ได้ออกเป็นประกาศ ก.ก.ถ. เรียบร้อยแล้ว ประเด็นที่ ๒ การจ่ายเงินสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจะมีการทำข้อตกลงกับ อบจ. ทุกจังหวัดที่มีการถ่ายโอน ปรากฏว่าหลายจังหวัดตกลงกันได้ และบางจังหวัดยังตกลงกันไม่เรียบร้อย ซึ่งมีความจำเป็นที่ สปสช. จะต้องปรับหลักเกณฑ์ให้เกิดความชัดเจน เพราะ สปสช. คือเจ้าของงบประมาณบัตรทองที่ได้กันคนละ ๓,๐๐๐ บาท ส่วน อบจ. ไม่มีปัญหาเพราะรอรับเงินแล้ว ซึ่งคิดว่าคณะกรรมการฯ ควรมติดีเร่งรัดไปที่ สปสช. ที่ยังจ่ายเงินไม่เรียบร้อย กรณีไม่มีหลักเกณฑ์ สปสช.หารือกับกระทรวงสาธารณสุขและ ก.ก.ถ.

ประธาน กล่าวว่า ควรแยกให้เห็นชัดงบประมาณ สปสช. ควรจะต้องออกไปโดยเร็วระหว่างที่สำนักงบประมาณรอเรื่องเงินสวัสดิการ

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า การประชุมคณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอน ด้านสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สปสช. แจ้งที่ประชุมว่าเกณฑ์การที่ อบจ. และ สสจ. หรือแม่ข่ายต้องตกลงกันเอง เนื่องจากว่าแต่ละพื้นที่แต่ละจังหวัดมีบริบทแตกต่างกัน จะเห็นได้ว่ามี ๓๐ จังหวัดที่ตกลงกันได้ มี ๑๙ จังหวัด ที่ผู้แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้แจ้งข้อมูลว่ายังตกลงกันไม่ได้ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ มอบหมายให้พื้นที่ใช้กลไกคณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ (กสพ.) ซึ่งมีผู้แทนของ สปสช. เขตอยู่ด้วย ให้พยายามไปเร่งรัด เนื่องจากว่ามีบทสรุปและผลกระทบ สปสช. ตั้งเกณฑ์ไว้ว่าถ้าตกลงกันไม่ได้ รพ.สต. ที่ยังอยู่สังกัดของกระทรวงสาธารณสุขหรือแม้กระทั่งแม่ข่าย สปสช. ก็จะไม่จ่ายเงินส่วนนี้ไปให้ จะมีผลกระทบต่อทั้งหมด พื้นที่ต้องหาวิธีเจรจากัน

เพื่อให้จบโดยเร็ว เพื่อที่ สปสช. จะได้จ่ายเงินให้ได้เร็ว

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า กรณีที่ ๑๙ จังหวัดที่ยังตกลงกันไม่ได้ คือ นำเรื่องมารวมกัน หลายจังหวัดแจ้งว่างบประมาณ S M L ได้มาแล้ว ฉะนั้นงบประมาณ สปสช. ก็ไม่ได้ ขณะที่ อบจ. ยืนยันว่างบประมาณ S M L เป็นงบประมาณที่ ก.ก.ถ. ให้เป็นแรงจูงใจ คณะกรรมการฯ ควรมิตติ เบื้องต้นก่อน เพื่อให้การเจรจาทั้ง ๑๙ จังหวัด ได้ข้อตกลงร่วมกัน ประเด็นการจัดสรรเงินอุดหนุน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงบประมาณกำลังพิจารณาอยู่ แต่เงินก้อนนี้ไม่ใช่เงินเดียวกันกับเงิน สปสช. เงิน สปสช. ๓,๐๐๐ บาท จะนำมารวมกันไม่ได้ เพราะเป็นคนละเรื่องกัน ขอให้ยืนยันหลักการตรงนี้ก่อน

ประธาน กล่าวว่า แนวทางนี้ถูกต้องหรือไม่

นายบุญชู ประสพกิจจาร กล่าวว่า เบื้องต้นคงต้องร่วมกันพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนว่าจะช่วยกันแก้ไขปัญหาอย่างไร ประเด็นแรกสำนักงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรงบกลางให้ ประเด็นที่ ๒ ต้องพิจารณาค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมร่วมกันอีกครั้ง ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นและต้องพิจารณาว่าจำนวนเท่าใดถึงจะเหมาะสม

นายพงศ์เกษม ไข่มุกด์ กล่าวว่า เพื่อให้ได้คำตอบมานำเสนอคณะกรรมการฯ ในเดือนหน้า จะมีคณะกรรมการฯ หนึ่งคณะเรียกว่า ๓X๗ เลขานุการ สปสช. ได้พิจารณาข้อตกลงว่า สมมุติว่าตกลงกันว่าขอให้โอน อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ที่เหลือจะได้รู้ว่าจะสามารถส่งต่อให้ รพ.สต. ได้อย่างไร แต่ร้อยละ ๒๕ ต้องชัดเจนว่า คือเป็นงบส่งเสริมป้องกัน ปกติจะมี ๒๐๐ รายการ คาดว่าใน ๑ เดือนข้างหน้า สามารถที่จะนำเสนอได้ว่าควรจะเป็นเท่าใด ขอให้จังหวัดที่มีปัญหาได้เกิดข้อปฏิบัติต่อไป

ประธาน กล่าวว่า เห็นชอบตามแนวทางนี้

มติที่ประชุม เห็นชอบให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนบุคลากรเพิ่มเติมให้แก่ อบจ. เพื่อจ่ายเป็นเงินเดือน สวัสดิการ (กรณีค่าเช่าบ้าน ค่าเล่าเรียนบุตร และค่าใช้จ่ายอื่น) ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจ่ายเงินค่าตอบแทนแบบท้ายข้อบังคับกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๔ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๕ (ฉ.๑๑) และจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการให้บริการด้านสาธารณสุขให้แก่ อบจ. ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจและ รพ.สต. ตามขนาด สอน. และ รพ.สต. และให้รับข้อสังเกตของกรรมการ ก.ก.ถ. ไปพิจารณา

๔.๑ แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor – EEC)

เลขานุการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนบริการสาธารณะกิจกรรม สาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ (อสมมาตร) โดยมี รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล เป็นประธานคณะอนุกรรมการ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาแนวทางการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ อปท. ที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ (อสมมาตร) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมี ดร. สุจิตรา วาสนาดำรงดี เป็นประธานคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ คณะอนุกรรมการในการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและจัดทำข้อเสนอแนะหรือแนวทางการขับเคลื่อน ในการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการปัญหาขยะของ อปท. ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor - EEC) ได้แก่ พื้นที่จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัด ระยอง

คณะทำงานศึกษาแนวทางการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ อปท. ที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ (อสมมาตร) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือนำเสนอรายงานฉบับสมบูรณ์ผลการศึกษาศถานการณ์ปัญหา การจัดการสิ่งแวดล้อมของ อปท. ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor - EEC) ต่อคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรม สาธารณะให้แก่ อปท. ที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ (อสมมาตร) โดยมี รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล เป็นประธาน

อนุกรรมการ โดยรายงานผลการศึกษาดังกล่าว ได้กำหนดพื้นที่การศึกษาเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ ระยะเวลาดำเนินโครงการรวม ๑๑ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๔ - สิงหาคม ๒๕๖๕) โดยแบ่งเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ เทศบาล ๓ แห่ง ในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย เทศบาลเมืองบ้านบึง (ตัวแทนพื้นที่ชุมชน) เทศบาลเมืองแสนสุข (ตัวแทนพื้นที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล) และเทศบาลตำบลเกาะสีชัง (ตัวแทนพื้นที่ท่องเที่ยวที่เป็นเกาะ) และระยะที่ ๒ อปท. ในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวม ๓ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง

คณะทำงานฯ ได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดการขยะของ อปท. ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยสรุป ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ระบบการจัดสรรงบประมาณในการจัดการขยะในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

งบประมาณที่ อปท. ใช้ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในส่วนการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยนั้น อปท. แต่ละแห่งจะเป็นผู้ตั้งงบประมาณเองโดยใช้เงินรายได้ท้องถิ่นและเงินที่ได้รับจัดสรรจากส่วนกลางเป็นการตั้งงบประมาณในภาพรวม การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นการพิจารณาผ่านสภาท้องถิ่น อปท. จะใช้เงินในการจัดการมูลฝอยมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ อปท. แต่ละแห่ง ส่วนที่มีการขอสนับสนุนจากส่วนกลางที่เป็นเรื่องขยะเป็นการเฉพาะมักจะเป็นการขอการสนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับการก่อสร้าง เช่น เตาเผาเป็นหลัก ส่งผลให้การคัดแยกขยะที่ต้นทาง ซึ่งเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการบริหารจัดการขยะยังไม่ถูกนำไปใช้เป็นมาตรการหลัก ส่วนการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ สำนักงบประมาณได้พิจารณาจากปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ จึงสอดคล้องกับการดำเนินงานของ อปท. ในพื้นที่ EEC ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวและประชากรแฝงจำนวนมากที่ส่งผลต่อปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่ อย่างไรก็ตามระบบการจัดสรรงบประมาณในการจัดการขยะในปัจจุบันไม่ได้ส่งผลให้เกิดการลดปริมาณขยะที่ต้นทาง ซึ่งเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการบริหารจัดการขยะ ทั้งยังไม่สร้างแรงจูงใจให้ อปท. ต้องดำเนินมาตรการลดและคัดแยกขยะที่ต้นทางเป็นมาตรการหลัก

๒. การจัดการขยะทะเลของ อปท. ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

พื้นที่ชายทะเลจะมีขยะมูลฝอยที่ถูกคลื่นทะเลพัดมาติดชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ไม่สามารถระบุได้ว่ามีที่มาจากแหล่งใด สร้างผลกระทบและภาระงบประมาณให้กับ อปท. ที่ต้องจัดการดูแลความสะอาดของชายหาด

๓. การจัดการขยะของ อปท. ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

เนื่องจากประเทศไทยยังขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพในการควบคุมการดำเนินการของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จึงพบปัญหาการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรม โดยพบว่าการนำขยะอุตสาหกรรมมาปะปนกับขยะชุมชนและให้ อปท. จัดเก็บและนำไปกำจัด หรือลักลอบนำขยะอุตสาหกรรมไปทิ้งในบริเวณที่สาธารณะหรือในที่ดินของเอกชน

๔. ปัญหาและอุปสรรคทั่วไปในการจัดการขยะมูลฝอยของ อปท. ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

กฎหมายที่มีอยู่ให้อำนาจหน้าที่ อปท. ในการเก็บ ขนและกำจัดขยะ แต่ไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของประชาชนและทุกภาคส่วนที่จะต้องช่วยกันลดปริมาณและคัดแยกขยะอย่างชัดเจนในระดับพระราชบัญญัติ แม้กฎกระทรวงสุลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติให้ผู้ก่อให้เกิดขยะต้องมีการคัดแยกขยะ จึงจำเป็นที่ อปท. ต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่นมารองรับกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว

๕. ปัญหาด้านการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะโดย อปท.

ควรมีการประสานกับกระทรวงมหาดไทยเพื่อเร่งรัดการออก กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ อปท. สามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมได้เพิ่มขึ้น เพื่อให้ อปท. มีเงินรายได้มาดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาระบบจัดการขยะที่ต้นทาง

เพื่อให้การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ EEC เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้วเห็นควรเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. ประธานกระทรวงมหาดไทยเพื่อเร่งรัดการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับ อบท. ในเขตพื้นที่ EEC ที่มีการจัดทำแผนงานโครงการ และมาตรการการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

๒. ขอให้สำนักงานประมาณพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ ให้พิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่ อบท. ที่มีแผนงาน โครงการ และมาตรการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง เช่น การจัดการขยะที่สามารถจัดเก็บขยะแบบแยกประเภทได้

๒.๒ จัดสรรงบประมาณให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นปรับเปลี่ยน “โครงการจังหวัดสะอาด” เป็น “โครงการ อบท./ท้องถิ่นสะอาด” เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ อบท. ในการจัดระบบส่งเสริมการลดและคัดแยกขยะที่ต้นทาง

๓. มอบหมายให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจฯ ไปดำเนินการพิจารณาและจัดทำข้อเสนอเพื่อให้ อบท. มีหน้าที่และอำนาจในการจัดการกับปัญหาขยะทะเล คราบน้ำมัน ตลอดจนการจัดการขยะอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐ

๔. เห็นควรขอความร่วมมือให้ อบท. ออกข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้ผู้ก่อให้เกิดขยะต้องมีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ที่ผ่านมาการจัดการขยะใช้การเผาเป็นหลักแต่ไม่สามารถที่จะจัดการได้ และเกิดปัญหาอื่นด้วย วิธีการที่เป็นสากลคือวิธีการคัดแยกขยะกันตั้งแต่ต้นทาง และนำมาจัดการ อย่างที่ กทม. กำลังทำอยู่ แม้ว่าอำนาจของ กทม. จะออกข้อบัญญัติให้เกิดการคัดแยกขยะที่ต้นทางได้ แต่สิ่งที่ กทม. ริเริ่มทำก็คือการเชิญชวนก่อน เนื่องจากถ้าออกข้อบัญญัติทันที เช่น รถขนขยะ จดรวบรวบขยะเป็นโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนให้เกิดการคัดแยกจะต้องใช้ระยะเวลา ถ้าออกเป็นกฎหมายว่าทุกคนต้องคัดแยกขยะอาจได้รับความร่วมมือน้อย กทม. จึงเริ่มจากการแนะนำก่อนเพื่อนำไปสู่การคัดแยกขยะในครัวเรือน ประเด็น EEC เริ่มจากการคัดแยกขยะ อบจ. เทศบาลและ อบต. จะต้องไปลงทุนในส่วน Infrastructure เช่น รถขนขยะที่เอื้ออำนวยต่อการจัดเก็บขยะแบบคัดแยกได้ รวมถึงค่าธรรมเนียมการเก็บขยะ บ้านที่มีขยะจำนวนน้อยจ่ายค่าธรรมเนียมน้อย บ้านที่มีขยะจำนวนมากจ่ายค่าธรรมเนียมมาก เพื่อจูงใจให้ประชาชนคัดแยกขยะจะได้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเยอะขออนุญาตปรับเปลี่ยนจากโครงการจังหวัดสะอาดเป็นโครงการท้องถิ่นสะอาด เพื่อที่จะจูงใจให้กับ อบท. มีการจัดการขยะที่ต้นทางเพิ่มมากขึ้น ประเด็นขยะทะเล อบจ. ที่จะกำจัดขยะอุตสาหกรรมจะเกี่ยวข้องกับการแก้ไข พรบ. อบจ. ที่ทำให้ อบจ. สามารถไปตั้งนิคมอุตสาหกรรมได้แบบเดียวกับเทศบาลเป็นเรื่องระยะยาว การจัดเก็บขยะทะเลจะต้องเป็นการถ่ายโอนภารกิจระหว่าง อบท. กับกรมเจ้าท่า ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ จะจัดทำเป็นข้อเสนอเพื่อเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาต่อไป โครงการนี้จะนำร่องที่เทศบาลตำบลเกาะสีชัง เพราะเป็นเกาะ เป็น อบท. ขนาดเล็กและรับขยะจากทุกทางทั้งบนบกทั้งในทะเล

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรณัฐวัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ กล่าวว่า เห็นด้วยกับข้อเสนอของรองศาสตราจารย์ธนพรฯ เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม เรื่องขยะอาจจะเริ่มต้นแบบในการจัดการความร่วมมือกันระหว่าง ๓ ส่วนด้วยกัน คือ EEC ซึ่งมีคณะกรรมการฯ ดูแลเป็นพิเศษอยู่แล้ว พื้นที่จังหวัดส่วนภูมิภาคและ อบท. ทั้งหมด จำเป็นต้องมีการศึกษาการทำงานร่วมกันและมีการจำแนกตามที่รองศาสตราจารย์ธนพรฯ ได้กล่าวไว้ ระยะสั้นการส่งเสริมความร่วมมือความเข้าใจภาคประชาชน การจัดการขยะ อย่างลึ้มว่า EEC มีลักษณะพิเศษเป็นลักษณะอุตสาหกรรมที่มีขยะที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น มีทั้งขยะอุตสาหกรรมปกติ ขยะเป็นพิษรวมทั้งขยะทะเลกรณีเกาะสีชังเป็นทั้งขยะทะเลทั้งหมด ซึ่งอำนาจหน้าที่ เทศบาลตำบลเกาะสีชังออกระเบียบประกาศการจัดการขยะทะเลของเกาะสีชัง มีความสลับซับซ้อนและต้องการรายละเอียดเรื่องอำนาจหน้าที่ อยากให้คำนึงถึงการนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการกำกับดูแลทั้งหมด เพราะลักษณะการเก็บจัดการขยะการจูงใจ

แต่บางเรื่องเป็นการบังคับไม่ให้เกิดการทิ้งขยะที่มีลักษณะพิเศษ ต้องเข้าใจเรื่องการจัดการขยะโดยใช้เครื่องมือ เศรษฐศาสตร์ จุดมุ่งหมายไม่ใช่เป็นการหารายได้ แต่คือการนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์นั้นมาใช้ในการทำให้ การจัดการขยะมีประสิทธิภาพมากขึ้น โยงถึงอำนาจหน้าที่ทางกฎหมายที่ต้องมีการจัดสรรใหม่

ประธาน กล่าวว่า มอบกระทรวงมหาดไทยไปดำเนินการส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การออก กฎกระทรวง และสำนักงบประมาณไปพิจารณา ขณะเดียวกันคณะอนุกรรมการถ่ายโอนฯ ช่วยดูและรับแนวทาง ที่รองศาสตราจารย์ธนพรฯ เสนอ

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า รูปแบบและรายละเอียดจะให้กระทรวงมหาดไทยใช้หรือไม่
รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า จะหาโอกาสขอพบท่านรองชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม รองปลัดกระทรวงมหาดไทยแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
กล่าวว่า รับปฏิบัติ

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรรณวิวัฒนา กล่าวว่า คิดว่า EEC ควรจะมีส่วนร่วมด้วยเพราะต้อง
ดูแลพื้นที่เป็นพิเศษ

นายธนศักดิ์ มาคะสิระ นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง กล่าวว่า อยากฝากเรื่องขยะ
ให้รวมเป็นสิ่งแวดล้อม รวมในระบบน้ำเสีย ขยะ อากาศ ฝุ่น จะได้เป็นฉบับเดียวกัน เพราะการประชุม ก.ก.ถ. ปัญหา
เยอะแต่ประชุมน้อยมากและทำให้ปัญหาติดขัดและ

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ขออนุญาตเป็นมติเห็นชอบและมอบให้ผม
และท่านรองชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม และผู้แทนสำนักงาน EEC ทารือกันและรับข้อเสนอแนะศาสตราจารย์สกันธ์ฯ
การประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่ผ่านมาเสนอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพิ่มและเห็นชอบแล้ว ขออนุญาตเพิ่มเติมอีก ๑ ท่าน
คือ ท่านอาจารย์บุญสม วรรณกรรมกุล อดีตผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์สมคิดฯ

ประธาน กล่าวว่า อนุมัตินำเสนอได้เลย

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอดังนี้

๑. ประธานกระทรวงมหาดไทยเพื่อเร่งรัดการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตรา
ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับ อบท. ในเขตพื้นที่ EEC ที่มีการจัดทำ
แผนงาน โครงการ และมาตรการการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

๒. ให้สำนักงบประมาณพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ ให้พิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่ อบท. ที่มีแผนงานโครงการ
และมาตรการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง

๒.๒ จัดสรรงบประมาณให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นปรับเปลี่ยน
“โครงการจังหวัดสะอาด” เป็น “โครงการ อบท./ท้องถิ่นสะอาด” เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ อบท. ในการจัดระบบส่งเสริม
การลดและคัดแยกขยะที่ต้นทาง

๒.๓ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจ
ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะ
พิเศษเฉพาะโดยมี รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล เป็นประธาน ดำเนินการพิจารณาและจัดทำข้อเสนอเพื่อให้ อบท.
มีหน้าที่และอำนาจในการจัดการกับปัญหาขยะทะเล คราบน้ำมัน ตลอดจนการจัดการขยะอุตสาหกรรม
อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐ

๒.๔ ขอความร่วมมือให้ อบท. ออกข้อบัญญัติตามกฎกระทรวง สุขลักษณะ
การจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้ผู้ก่อให้เกิดขยะต้องมีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง

๒.๕ เห็นชอบตามที่รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.ก.ธ. และประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจฯ เสนอให้แต่งตั้ง นายบุญสม อัครธรรมกุล เข้าร่วมเป็น อนุกรรมการเพิ่มเติมและให้จัดทำร่างคำสั่งเสนอ ต่อประธาน ก.ก.ธ. เพื่อพิจารณาลงนามต่อไป

๔.๒ การทบทวนหลักการแบ่งเงินค่าบริการและเงินค่าตอบแทนในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหาร ส่วนตำบล

เลขาธิการ กล่าวว่า คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ มีมติอนุมัติ หลักการร่างกฎกระทรวงการแบ่งเงินค่าบริการและค่าตอบแทนในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยานสวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็น ของกระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ในส่วนความเห็นของคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นด้วยในหลักการ โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ควรกำหนดระยะเวลาในการแบ่งเงินที่เรียกเก็บได้ตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอันเป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติแห่งนั้นในเบื้องต้นในอัตราร้อยละ ๕ โดยกำหนดเป้าหมายให้ได้ในอัตราร้อยละ ๑๐ ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ภายใน ๓ ปี หลังจากมีการประกาศใช้กฎกระทรวง แล้ว

๒. กฎกระทรวงที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลนำเงินส่วนแบ่งที่เรียกเก็บได้ไปใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุน การปฏิบัติงาน หรือการอนุรักษ์ บำรุงรักษาและฟื้นฟูอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบนั้น ควรคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็นที่สนับสนุนภารกิจของอุทยานในลักษณะทั่วไป โดยจัดสรรให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยไม่ต้องจัดทำเป็นโครงการ และไม่ต้องรายงานการใช้จ่ายเงิน ค่าบริการและค่าตอบแทน เนื่องจากเป็นเงินรายได้ที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเพื่อมิให้เกิด ความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถูกตรวจสอบการใช้จ่ายเงินจากหน่วยตรวจสอบ อยู่แล้ว

๓. การจัดสรรเงินที่เรียกเก็บได้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อุทยาน ควรมอบหมายให้คณะกรรมการที่ปรึกษาอุทยานแห่งชาติในแต่ละแห่งเป็นผู้กำหนดสัดส่วนและหลักเกณฑ์การแบ่ง ภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม แล้วจัดสรรเงินได้ให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่และผลกระทบที่เกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ในอุทยาน และมีการปรับทบทวนหลักเกณฑ์ทุก ๒ - ๓ ปี

๔. ควรทบทวนหลักเกณฑ์ วิธีการแบ่งเงินให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพิจารณาแหล่งกำเนิดของรายได้ว่าควรจัดสรรให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลตามสัดส่วนและพื้นที่ ที่เกิดรายได้ขึ้นจริงแทนวิธีการแบ่งให้แห่งละเท่า ๆ กัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ออกกฎกระทรวง การแบ่งเงินค่าบริการและเงินค่าตอบแทนในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๔๗ ก เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๕

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณาการแบ่งเงินค่าบริการและเงินค่าตอบแทน ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ตามกฎกระทรวง โดยมีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และมติ ดังนี้

๑. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑.๑ อปท. ย่อมมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง ตามนัยบทบัญญัติมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งการกำกับดูแล อปท. ต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็น และรัฐต้องดำเนินการให้ อปท. มีรายได้ ของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ของ อปท. ให้สามารถดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรม สาธารณะได้อย่างเพียงพอ สำหรับการเบิกจ่ายงบประมาณ อปท. ต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด ทั้งนี้ เงินค่าบริการ และเงินค่าตอบแทนที่หน่วยงานของรัฐแบ่งให้เป็นรายได้ของ อปท. จึงถือเป็นเงินรายรับของ อปท. ซึ่งเงินที่เหลือจ่ายจากเงินรายรับภายในวันสิ้นปีงบประมาณจะเป็นเงินสะสมของ อปท.

๑.๒ กฎกระทรวงที่กำหนดให้ อปท. นำเงินค่าบริการและค่าตอบแทนที่ได้รับไปใช้จ่าย ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ อาจส่งผล กระทบและจำกัดขอบเขตความเป็นอิสระของ อปท.

๑.๓ กฎกระทรวงกำหนดให้ อปท. รายงานการใช้จ่ายเงินค่าบริการและค่าตอบแทนที่ ได้รับให้แก่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อรวบรวมส่งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ อปท. ควรดำเนินการตามนัยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับการจัดทำรายงานทางการเงินและผลการปฏิบัติงานประจำปีที่กำหนด ในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ควรเป็นรายงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยรายงานการดำเนินการตามมาตรา ๓๐ เป็นจำนวนเงินที่แบ่งให้ อปท.

๑.๔ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงมีบทบัญญัติ ที่จำกัดอิสระในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะของ อปท. หากมีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวง เพื่อให้ อปท. มีอิสระในการดูแลและจัดทำบริการ สาธารณะและกิจกรรมสาธารณะย่อมจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นและประโยชน์ของประเทศ เป็นส่วนรวมยิ่งขึ้น

๒. เห็นชอบในหลักการของการแบ่งเงินค่าบริการและเงินค่าตอบแทนในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ไม่เห็นด้วยในวิธีปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวง การแบ่งเงินค่าบริการและเงินค่าตอบแทน ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๕ หลายประการ จึงควรเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวง การแบ่งเงินค่าบริการและเงินค่าตอบแทนในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๕

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่า กฎกระทรวง การแบ่งเงินค่าบริการและเงินค่าตอบแทน ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๕ จำกัดอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ และทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการรายงาน การใช้จ่ายเงินค่าบริการและค่าตอบแทนที่ได้รับ จึงเห็นสมควรพิจารณาเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอุทยาน

แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวง การแบ่งเงินค่าบริการและเงินค่าตอบแทนในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๕ และแจ้งกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับข้อเสนอดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ขอสนับสนุนข้อเสนอของรองศาสตราจารย์ วีระศักดิ์ฯ เพราะค่าบริการและเงินค่าตอบแทนในอุทยานแห่งชาติเป็นรายได้ที่ท้องถิ่นจะต้องได้รับตามกฎหมาย อุทยานอยู่แล้ว อบท. ควรมีอิสระในการดูแลแผนงานโครงการแต่มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย ประเด็นที่ ๒ เรื่องงบประมาณสนับสนุนภารกิจด้านการป้องกันไฟป่า ในการสำรวจที่ดิน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการบันทึกข้อมูล ในระบบของสำนักงานงบประมาณ ขอฝากให้สำนักงานงบประมาณนำแผนงานและโครงการดังกล่าวมาศึกษาเพื่อจะไม่เกิดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรรณวิวัฒนา กล่าวว่า เห็นด้วยในหลักการการแบ่งค่าบริการและค่าตอบแทนของอุทยานแห่งชาติให้กับท้องถิ่น แต่ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าข้อเสนอเป็นการแบ่งเงินระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชกับ อบท. ควรมองในภาพรวมด้วย คือ มองภารกิจหน้าที่ของท้องถิ่น การสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การดูแลรักษาอุทยาน ไม่อยากให้พิจารณาแค่เรื่องการแบ่งสัดส่วน แต่อยากให้คำนึงถึงภารกิจหน้าที่ของท้องถิ่นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแล และการพัฒนาการใช้ประโยชน์จากอุทยานแห่งชาติ คิดว่าอาจจะเป็นโอกาสที่ดี หากกรมอุทยานฯ กับท้องถิ่นบูรณาการในลักษณะการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และเป็นเจ้าของร่วมกันกับหน่วยงานส่วนกลาง ซึ่งเป็นโจทย์สำคัญของประเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นร่วมกัน ระหว่าง อบท. และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

นายธนศักดิ์ มาคะสิระ กล่าวว่า เห็นด้วยกับคณะอนุกรรมการฯ ในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อไม่เป็นการนำรายได้ดังกล่าวไปรวมไว้ที่เดียวและลดปัญหาการทุจริต

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ขอรับข้อสังเกตศาสตราจารย์สกันธ์ฯ ไปปฏิบัติ

ประธาน กล่าวว่า ควรแจ้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรแก้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แก่กฎกระทรวงด้วย เห็นชอบตามนี้

มติที่ประชุม เห็นชอบให้มีการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวง การแบ่งเงินค่าบริการ และเงินค่าตอบแทนในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และแจ้งกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารจัดการเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขาธิการ รายงานว่า รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ศึกษา รวบรวม และสำรวจข้อมูล สถานการณ์การจัดการน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบท.) จาก อบท. ที่มีระบบการจัดการน้ำเสีย จำนวน ๙๗ แห่ง โดยมี อบท. ตอบแบบสำรวจ จำนวน ๔๔ แห่ง ได้แก่ อบจ. จำนวน ๑ แห่ง ทน. จำนวน ๑๓ แห่ง ทม. จำนวน ๒๓ แห่ง และ ทต. จำนวน ๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔ ของ อบท. ที่มีระบบการจัดการน้ำเสีย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ข้อมูลพื้นฐานด้านการจัดการน้ำเสียของ อบท. พบว่า ทต. จะมีระบบบำบัดน้ำเสียที่สามารถให้บริการรวบรวมและบำบัดน้ำเสียได้ค่อนข้างครอบคลุม เนื่องจากมีเขตการปกครองขนาดเล็กกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ อบท. รูปแบบอื่น โดยศักยภาพในการบำบัดน้ำเสียมีดังนี้

อปท.	ศักยภาพในการบำบัดน้ำเสีย (ประมาณ ... ลูกบาศก์เมตรต่อวัน)	สัดส่วนของน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบบำบัด โดยเฉลี่ยร้อยละ ... ของศักยภาพที่มี
อบจ.	๒๒,๕๐๐	๒๒.๒
ทน.	๓๐,๑๙๒	๕๒
ทม.	๑๕,๙๙๐	๔๓.๕
ทต.	๔,๑๘๐	๔๕.๘

๒. การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของ อปท. พบว่ามี อปท. ที่ไม่มีการจัดหน่วยงานดูแลด้านการจัดการน้ำเสียโดยตรงถึง ๑๕ แห่ง จึงควรมีส่วนงานที่ดูแลรับผิดชอบการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นการเฉพาะ มีบุคลากรและแผนปฏิบัติการอย่างจริงจัง ซึ่งหลาย อปท. ใช้วิธีบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย โดยมอบหมายให้หน่วยงานภายนอก เช่น องค์การจัดการน้ำเสียคิดเป็นร้อยละ ๓๔ ขณะที่ร้อยละ ๕๐ บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียโดยบุคลากรของตนเอง

๓. การบริหารรายรับ - รายจ่ายในการจัดการน้ำเสียรวมของชุมชน พบว่า แหล่งงบประมาณที่ใช้ในการลงทุนระบบบำบัดน้ำเสียของ อปท. ได้มาจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (ร้อยละ ๓๔) เงินสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ ๒๙.๕) ซึ่ง อปท. จะต้องชำระคืนเงินบางส่วนให้แก่กองทุน และเงินสะสมของ อปท. (ร้อยละ ๑๘.๒) และเงินรายได้จากแหล่งอื่น (ร้อยละ ๑๘.๒) และเมื่อคำนวณสัดส่วนรายจ่ายต่องบประมาณรวมของ อปท. แล้ว พบว่า มีสัดส่วนรายจ่ายในการจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ดังนี้ อบจ. ร้อยละ ๐.๑๑ ทน. ร้อยละ ๐.๖๐ ทม. ร้อยละ ๑.๑๐ ทต. ร้อยละ ๑.๕๒ ซึ่งขนาดของรายจ่ายจะผันแปรไปตามศักยภาพของระบบบำบัดน้ำเสียของ อปท. แต่ละแห่ง โดยมีรายจ่ายค่าไฟฟ้าเพื่อเดินระบบบำบัดน้ำเสียในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมา คือ รายจ่ายจ้างเหมาภาคเอกชน (เฉพาะ อปท. ที่ไม่ได้ดำเนินการเอง) รายจ่ายในการซ่อมบำรุง และรายจ่ายอื่น (เงินเดือนค่าจ้าง ค่าสารเคมี เป็นต้น) ตามลำดับ สำหรับการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย พบว่า มี อปท. จำนวน ๑๓ แห่ง ตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เพื่อกำหนดรายละเอียดการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียแบบหลายอัตรา ตามประเภทแหล่งกำเนิดน้ำเสีย และมีการจัดเก็บค่าบริการในอัตราก้าวหน้า ซึ่งมีระบบการรับชำระค่าบริการบำบัดน้ำเสียว่า หากไม่มีการชำระในเวลาที่กำหนดในแต่ละเดือนจะมีการตั้งบัญชีลูกหนี้ค้างชำระค่าบริการ และจะมีการติดตามเร่งรัดการจัดเก็บค่าบริการ ในขณะที่ อปท. อีก ๒๙ แห่ง ไม่มีการตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ใดๆก็ตาม อปท. ได้กำหนดมาตรการกระตุ้นเตือนประชาชน/ภาคเอกชนให้ชำระค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่หลากหลาย ทั้งการประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้เกี่ยวกับความจำเป็น และความสำคัญในการบำบัดน้ำเสียผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ วิดีทัศน์ เว็บไซต์หน่วยงาน รถประชาสัมพันธ์ ฯลฯ อปท. ที่ได้ดำเนินการดังกล่าว คือ ทน.สงขลา และ ทม.กระบี่

๔. ผลลัพธ์ในการจัดการน้ำเสียรวมของชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่มีระบบที่มีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียก่อนที่จะปล่อยน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ซึ่งพิจารณาได้จากคุณภาพน้ำทิ้งในแต่ละพารามิเตอร์เป็นไปตามค่ามาตรฐานตลอดทั้งปีตามที่กรมควบคุมมลพิษกำหนดและส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๒.๗ ปฏิบัติได้ตามค่ามาตรฐาน ได้แก่ ระบบบำบัดน้ำเสียของ อบจ. และ ทน. กรณีของ ทม. ส่วนใหญ่จะบำบัดน้ำเสียผ่านค่ามาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม แต่มี ทม. จำนวน ๕ แห่ง (ร้อยละ ๒๑.๗) ยังมีค่ามาตรฐานบางตัวไม่ผ่านเกณฑ์ในบางช่วงเวลา และควรได้รับการปรับปรุงประสิทธิภาพต่อไป

๕. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียและผลลัพธ์ในการบำบัดน้ำเสีย และความยั่งยืนของระบบบำบัดน้ำเสียรวม เมื่อพิจารณาจากคุณภาพน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดแล้ว พบว่า อปท. ส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๗.๕ มีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ซึ่งได้ดำเนินการผ่านค่ามาตรฐานตามที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด

๖. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เห็นว่า ระบบการจัดการน้ำเสียของ อบท. ในภาพรวมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ค่อนข้างดี ระบบการจัดการด้านเทคนิคและการบริหารจัดการมีความหลากหลาย ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ ความพร้อมในด้านต่าง ๆ และจากสถานการณ์น้ำเสียในปัจจุบันระบบบำบัดน้ำเสียของ อบท. มีศักยภาพเพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียพอสมควร หากมีการขยายตัวของชุมชน หรือมีค่าความสกปรกของน้ำเสียที่เข้มข้นขึ้นในอนาคตสามารถรองรับปริมาณน้ำเสียได้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีเรื่องความครอบคลุมของพื้นที่บริการบำบัดน้ำเสีย หรือ Service area ที่ยังคงมีจำกัด ซึ่งพบว่า ครอบคลุมเพียงร้อยละ ๔๐ – ๗๐ ของพื้นที่โดยเฉลี่ยเท่านั้น การขยายขอบเขตพื้นที่บริการให้ทั่วถึง ทั้งชุมชนจึงเป็นประเด็นที่สำคัญ และควรพัฒนาศักยภาพการดำเนินการให้เพิ่มขึ้นในอนาคต ดังนั้น การผลักดันให้ อบท. ดำเนินการบริหารจัดการเก็บค่าบำบัดน้ำเสียจะก่อให้เกิดผลดี และการสร้างความเป็นธรรมในการกระจายภาระค่าใช้จ่ายดังกล่าว จึงควรผลักดันให้ อบท. แต่ละแห่งดำเนินการอย่างจริงจัง โดยเร่งดำเนินการในประเด็นสำคัญ คือ

๖.๑ ผลักดันให้ อบท. แต่ละแห่งให้ความสำคัญกับการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

๖.๒ กำหนดอัตราค่าบริการและวิธีการบริหารจัดการเก็บให้เหมาะสม เพื่อให้ อบท. มีรายได้ครอบคลุมภาระรายจ่ายตามสมควร

๖.๓ ผลักดันให้ อบท. ใช้มาตรการด้านภาษี (ค่าบริการบำบัดน้ำเสีย) เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้เกิดคุณภาพและความต่อเนื่องของระบบบำบัดน้ำเสีย

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการพิจารณาสถานการณ์การจัดการน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการบริหารจัดการเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างต่อเนื่อง สรุปได้ดังนี้

๑. การประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยมีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และมติ ดังนี้

๑.๑ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑.๑.๑ แหล่งเงินทุนของ อบท. ที่อยู่ในเขตสัมปทานแร่ อบท. อาจเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้จากคณะกรรมการบริหารจัดการเงินบำรุงพิเศษ ซึ่งเงินทุนดังกล่าวได้ตั้งงบประมาณไว้ที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เนื่องจากในแต่ละรอบปีได้มีการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ให้กับ อบท. และได้แบ่งเงินดังกล่าวมาเป็นทุนสำหรับใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาในภาพรวมของ อบท. ด้วย เช่น โครงการพัฒนาท้องถิ่น หาก อบท. ใดมีความสนใจสามารถเสนอผ่านสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหรือจังหวัดนั้น ๆ ซึ่งจะเป็นช่องทางหนึ่งในการแสวงหารายได้ เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาเรื่องการบำบัดน้ำเสียต่อไป

๑.๑.๒ ควรมีการพิจารณาเรื่องอัตราการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียใหม่ เนื่องจากเห็นว่าอัตราการจัดเก็บค่อนข้างสูง ซึ่งปัจจุบันกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้กำหนดตามพระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงเห็นควรเสนอให้มีการนำเรื่องอัตราการจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสียมาพิจารณาเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๑.๑.๓ ควรนำเรื่องอัตราการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อบท. ที่สามารถจัดเก็บได้ ยกตัวอย่างเช่น อัตราค่าธรรมเนียมการใช้สถานียกส่งผู้โดยสาร เป็นต้น โดยสำรวจว่า อบท. มีอำนาจจัดเก็บค่าธรรมเนียมอื่น ๆ อีกหรือไม่ หากสามารถรวบรวม และแก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้แก่ อบท. ได้ จะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับ อบท. อีกทางหนึ่งด้วย

๑.๒ เห็นชอบในหลักการให้ อบท. พัฒนาการจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งอำนาจการจัดเก็บตามกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย โดยมอบฝ่ายเลขานุการเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลครั้งต่อไป

๒. การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำเสนอข้อมูลประกอบการพิจารณา และมติ ดังนี้

๒.๑ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๒.๑.๑ กรมควบคุมมลพิษ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของท้องถิ่นส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย คือ

(๑) ไม่มีการประชาสัมพันธ์ หรือวางแผน เรื่องการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียอย่างถูกต้อง เหมาะสม

(๒) ปัญหาเรื่องการเป็นผู้นำในการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่มีการจัดเก็บเนื่องจากเกรงว่าฐานเสียงจะลดลง

(๓) อัตราการจัดเก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ปัจจุบันท้องถิ่นจะใช้อัตราตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด

(๔) ศักยภาพ และวิธีในการประเมินการจัดเก็บของแต่ละท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ

(๕) การทำประชาพิจารณ์ก่อนการก่อสร้างระบบน้ำเสีย ซึ่งท้องถิ่นบางแห่งเมื่อมีการทำประชาพิจารณ์ก็กำหนดให้ไม่ต้องการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย จึงทำให้ท้องถิ่นไม่สามารถจัดเก็บรายได้ตามเป้าหมาย

๒.๑.๒ กรมโรงงานอุตสาหกรรม นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นหน่วยงานกำกับดูแลโรงงาน และส่งเสริมโรงงานให้ประกอบกิจการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในส่วน of ระบบบำบัดน้ำเสียที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมดำเนินการนั้นคือ ไปตรวจสอบ กำกับ ดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย รวมถึงประสิทธิภาพของระบบการจัดการน้ำเสียเพื่อให้ได้มาตรฐานต่อไป ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นนั้น ปัจจุบันกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้มีการถ่ายโอนอำนาจให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล ทั้งสิ้นประมาณ ๑,๔๐๐ แห่ง และได้จัดทำคู่มือการกำกับดูแลเรื่อง of สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยเพื่อให้ท้องถิ่นได้ศึกษาด้วย

๒.๑.๓ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นผู้กำกับดูแลอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ซึ่งกฎหมายว่าด้วยแร่มีมาตรการที่กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องจ่ายเงินคืนให้กับชุมชน หรือท้องถิ่นที่มีเหมืองแร่ตั้งอยู่ด้วย ค่าภาคหลวงแร่ดังกล่าวเป็นเงินบำรุงพิเศษต้องจ่ายให้แก่ อปท. ไม่เกินร้อยละ ๕ จากค่าภาคหลวงแร่ เพื่อนำมาใช้จ่ายในการพัฒนาท้องถิ่น การศึกษาวิจัย และปรับปรุงสภาพพื้นที่ การปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่

๒.๑.๔ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณา ร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องกำหนดสถานประกอบกิจการที่ต้องจัดให้มีบ่อดักไขมัน และการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดให้มีบ่อดักไขมันรวมทั้งมาตรฐานของการดักไขมันด้วย

๒.๒ มอบฝ่ายเลขานุการประสานกรมควบคุมมลพิษเพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ ในการประชุมครั้งต่อไป

๓. การประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยมีการนำเสนอข้อมูล ข้อเสนอแนะ และมติ ดังนี้

๓.๑ ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งว่า กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือที่ ทส ๐๓๐๕/๑๑๔๗๖ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียของ อปท. เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ เห็นว่า ประกาศกรมควบคุมมลพิษ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่องแนวทางการกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชน ได้กำหนดแนวทางการกำหนดอัตราค่าบริการและรูปแบบการจัดเก็บเพื่อให้ อปท. มีรายรับเพียงพอ ครอบคลุมต้นทุนการบำบัดน้ำเสีย สามารถบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความเป็นธรรมในสังคมตามหลัก (“ผู้ใดก่อมลพิษ ผู้นั้นต้องจ่าย”) โดยวิธีการที่ทำให้สะดวกที่สุด คือ จัดเก็บตามปริมาณน้ำใช้ (จากการใช้น้ำประปา) โดยใช้ตัวคูณซึ่งเป็นที่ยอมรับ เช่น ปริมาณน้ำเสียคิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของปริมาณน้ำใช้ สำหรับอัตราค่าบริการน้ำเสีย สามารถกำหนดได้ทั้ง “อัตราคงที่” (Flat rate) และแบบเหมาจ่าย หรือตามปริมาณการใช้น้ำ (บาท/ลูกบาศก์เมตร) ของแหล่งกำเนิดมลพิษแต่ละกลุ่มประเภท หรือแบบ “อัตราไม่คงที่ในแบบก้าวหน้า” (Progressive rate) ในลักษณะขั้นบันได เช่นเดียวกับค่าน้ำประปา ซึ่ง อบท. สามารถนำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการคำนวณต้นทุนการบำบัดน้ำเสียและกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ อบท. ต่อไปได้ จึงเห็นสมควรผลักดันและกระตุ้นให้ อบท. นำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ประกอบการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. ให้มีรายได้จากการจัดเก็บเองได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๓.๒ ข้อเสนอแนะและข้อสังเกต

๓.๒.๑ ควรเร่งรัด ผลักดันให้มีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ อบท. โดยให้มีการจัดเก็บอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างรายได้เพียงพอ และเกิดความเป็นธรรม จากการจัดเก็บรายได้ที่เหมาะสม

๓.๒.๒ ควรปรับแนวทางในการออกประกาศกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียจากที่ประกาศเป็นราย อบท. เป็นการกำหนดอัตราการจัดเก็บในภาพรวมและให้ท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติได้เอง ซึ่งจะเกิดความเป็นอิสระของท้องถิ่น เนื่องจากท้องถิ่นบางแห่งใช้งบประมาณของท้องถิ่นมาดำเนินการอยู่แล้ว

๓.๒.๓ ควรประสานความร่วมมือกันระหว่างการประสานครหลวงและการประสานส่วนภูมิภาค เพื่อหาหรือแนวทางการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียร่วมกัน โดยอาจเชิญผู้แทนหน่วยงานทั้ง ๒ หน่วยงานเข้าร่วมประชุมหารือร่วมกับ อบท. ในอนาคต

๓.๓ เห็นชอบในหลักการให้ผลักดันและกระตุ้นให้ อบท. นำแนวทางการกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชนที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด ไปประยุกต์ใช้ประกอบการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. ให้มีรายได้จากการจัดเก็บเองได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๔. การประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ โดยมีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และมติ ดังนี้

๔.๑ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ การบริหารจัดการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง และในบางเรื่องต้องเสนอเข้าคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๔.๒ เห็นชอบให้เสนอ ก.ก.ธ. พิจารณา ดังนี้

๔.๒.๑ เห็นชอบในหลักการกำหนดแนวทางการทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง อบท. ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บรายได้จากค่าบริการบำบัดน้ำเสียหรือรายได้อื่นของ อบท. โดยมอบหมายคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำร่างประกาศเพื่อเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๔.๒.๒ ขอให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาเกี่ยวกับการเพิ่มความยืดหยุ่นอัตราการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย และการออกแนวทางการมอบหมายให้ อบท. สามารถมอบหมายหรือว่าจ้างหน่วยงานอื่นจัดเก็บค่าบริการน้ำเสียแทน

๔.๒.๓ ขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณากำหนดกฎกระทรวงเพื่อรองรับให้ อบท. สามารถจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียได้

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่า การผลักดันและกระตุ้นให้ อบท. นำแนวทางการกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชนที่กรมควบคุมมลพิษกำหนดไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการเก็บรายได้ของ อบท. จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนากลไก ระบบ และวิธีการจัดการน้ำเสียและการบริหารจัดการเก็บรายได้ของ อบท. ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้ อบท. มีการบริหารจัดการระบบการจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพ และผลักดันให้ อบท. บริหารจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการบำบัดน้ำเสียในท้องถิ่นของตน

รวมถึงสร้างความเป็นธรรมในการกระจายภาระค่าใช้จ่าย จึงขอเสนอให้พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการน้ำเสียของ อปท. และการบริหารจัดการเก็บรายได้ของ อปท. ตามที่คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ

ศาสตราจารย์สกนธ์ วรรณวิวัฒนา กล่าวว่า ไม่ได้ขัดข้องในหลักการเพียงแต่ว่าการจัดเก็บน้ำเสียดังกล่าวคล้ายกับกรณีของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่แบ่งลักษณะประเภทน้ำเสียแตกต่างกันระหว่างผู้ใช้ที่เป็นประชาชนทั่วไปกับประเภทธุรกิจหรือประเภทอุตสาหกรรม ซึ่งคุณภาพของน้ำเสียที่ปล่อยออกมามีผลต่อต้นทุนในการจัดการน้ำเสีย การกำหนดค่าธรรมเนียมการจัดการน้ำเสียจำเป็นต้องนำประเด็นการกำกับดูแลปริมาณน้ำมาพิจารณาให้ชัดเจน อาจจะต้องมีการตรวจสอบหรือการติดมิเตอร์วัดน้ำเสียที่ปล่อยออกมามีปริมาณเท่าใด และในเชิงคุณภาพจะสะท้อนถึงต้นทุนการบำบัดน้ำเสียต่อไปในอนาคต ประเด็นนี้ควรมีความยืดหยุ่นให้กับท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และควรนำหลักการทางเศรษฐศาสตร์มาคำนวณต้นทุนของการบำบัดน้ำเสียให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ซึ่งมีต้นทุนที่แตกต่างกัน

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า เห็นด้วยกับศาสตราจารย์สกนธ์ฯ ประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นที่ ก.ก.ถ. เคยพิจารณาแล้ว ซึ่งมีความเห็นใจ กทม. และท้องถิ่นเนื่องจากกฎหมายสิ่งแวดล้อมกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจไม่เท่ากับเจ้าพนักงานของหน่วยงานต้นสังกัด จึงเป็นอุปสรรคทำให้ กทม. ดำเนินการจัดการน้ำเสียได้ค่อนข้างยาก โดย รพ. หรือคอนโดมิเนียมได้มีการรายงานการบำบัดน้ำเสียต่อ กทม. และ กทม. ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้ ซึ่ง กทม. ต้องทำเรื่องไปยังกรมควบคุมมลพิษให้บังคับใช้กฎหมาย และบทบัญญัติของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่งผลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการได้ไม่เต็มที่และมีผลต่อการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ข้อเสนอในระยะสั้นคือให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณายืดหยุ่นอัตราการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียในเบื้องต้นให้กับท้องถิ่น ส่วนการแก้ไขกฎหมายเป็นการแก้ไขในระยะต่อไป ซึ่งขณะนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาอยู่ระหว่างการดำเนินการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว

นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า เห็นด้วยกับรองศาสตราจารย์ธนพรฯ ในการจัดเก็บค่าบริการการบำบัดน้ำเสีย ตามหลักการจะเก็บจากปริมาณน้ำดี การประปานครหลวงต้องนำข้อมูลจากการประปานครหลวงมาคำนวณเพื่อเก็บค่าน้ำเสีย กทม. ไม่ได้ติดตั้งมิเตอร์น้ำเสียเพราะฉะนั้นการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นจึงเป็นเรื่องสำคัญ ขอให้คณะกรรมการฯ ช่วยเรื่องการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานอื่นเพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรวดเร็ว หรือกำหนดให้ชัดเจนว่าให้เป็นอำนาจหน้าที่ที่ต้องให้ความร่วมมือกับ อปท. เพื่อให้ได้ข้อมูลในการจัดเก็บน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพและให้การดำเนินการมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนมากขึ้น

ประธาน กล่าวว่า เห็นชอบตามข้อเสนอ

ศาสตราจารย์สกนธ์ วรรณวิวัฒนา กล่าวว่า ควรให้มีการออกประกาศ ก.ก.ถ. เพื่อกำหนดแนวทางดังกล่าว

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอดังนี้

๑. กำหนดแนวทางการทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง อปท. ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บรายได้จากค่าบริการบำบัดน้ำเสีย หรือรายได้อื่นของ อปท. โดยมอบหมายคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำร่างประกาศ ก.ก.ถ. เพื่อเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๒. ขอให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาการเพิ่มความยืดหยุ่นอัตราการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย และกำหนดแนวทางการให้ อปท. สามารถมอบหมายหรือว่าจ้างหน่วยงานอื่นจัดเก็บค่าบริการน้ำเสียแทน

๓. ขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณากำหนดกฎกระทรวงเพื่อรองรับให้ อปท. สามารถจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียได้

๔.๔ แนวทางการจัดเก็บภาษีจากการใช้ทรัพยากรน้ำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบให้ดำเนินการศึกษาแนวทางการเพิ่มรายได้ท้องถิ่นจากภาษีประเภทใหม่ เช่น ภาษีสิ่งแวดล้อม ภาษีจากทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้มีคณะทำงานเพื่อศึกษาแนวทางในแต่ละประเภท จึงแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาความเป็นไปได้และจัดทำแนวทางการพัฒนารายได้ท้องถิ่นจากการใช้ทรัพยากรน้ำ (กรณีศึกษาลุ่มน้ำแม่กลอง) โดยมี นายสมบัติ เหลสกุล เป็นประธานคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษาและเสนอแนะแนวทางในการใช้เครื่องมือภาษีอากรและ/หรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำแม่กลอง เพื่อให้ทุกภาคส่วนเกิดความตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรน้ำ รวมทั้งแนวทางพัฒนารายได้ให้แก่ชุมชนและ/หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแนวทางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่

คณะทำงานฯ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ฯ ได้รายงานผลการศึกษา เพื่อประกอบการพิจารณาแนวทางการผลักดันการจัดเก็บภาษีจากการใช้ทรัพยากรน้ำ (กรณีศึกษาลุ่มน้ำแม่กลอง) สรุปได้ดังนี้

๑. การประมาณการรายได้จากทรัพยากรน้ำที่ประมาณการจากฐานผู้ใช้น้ำรายใหญ่ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลองและการจัดสรรข้ามลุ่มน้ำ ตามอัตราค่าน้ำชลประทาน ลบ.ม. ละ ๐.๕๐ บาท ที่มีกฎหมายการชลประทานกำหนดไว้ (กำหนดอัตราต่ำสุด) กับอัตราค่าน้ำชลประทานที่ประมาณการได้จากการประมาณการของการศึกษา ลบ.ม. ๒.๕๐ - ๓.๐๐ บาท (กำหนดอัตราสูงสุด) พบว่า ค่าใช้น้ำจะสร้างรายได้ให้กับพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลองประมาณ ๕๐๐ - ๓,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี

๒. พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดภารกิจให้ อบท. ต้องดำเนินการเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นภารกิจที่ไม่มีฐานรายได้ที่จะนำมาใช้บริหารจัดการ ต้องนำใช้รายจ่ายตามงบประมาณประจำปีของ อบท. และต้องของบประมาณสนับสนุนโดยตรงต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นต้น

๓. การประมาณการต้นทุนการบริหารจัดการน้ำและที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้นพบว่า ระยะ ๑ - ๕ ปี อบท. พื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลองมีภาระต้นทุนรวมประมาณ ๙๔๒ - ๒,๓๓๒ ล้านบาท แบ่งออกเป็น ๓ พื้นที่ตามภารกิจ ดังนี้

๓.๑ พื้นที่ต้นน้ำ เพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์และรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่สร้างสมดุลการผลิตน้ำตามธรรมชาติ

๓.๒ พื้นที่กลางน้ำ เพื่อสนับสนุนการบำรุงรักษาระบบคูคลองและแหล่งน้ำ ให้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำตามธรรมชาติ

๓.๓ พื้นที่ปลายน้ำ เพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์พื้นที่บริเวณท้ายน้ำและชายฝั่ง เพื่อลดความสูญเสียจากการรุกของน้ำเค็มเข้ามาในพื้นที่เกษตรกรรมและชุมชน

๔. กฎหมายทรัพยากรน้ำ กฎหมายการชลประทาน และกฎหมายน้ำบาดาล ไม่ได้กำหนดแนวทางการจัดสรรรายได้จากทรัพยากรน้ำให้กับ อบท. ซึ่งไม่มีข้อบัญญัติไว้อย่างชัดเจน และยังไม่มีกระบวนการจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. ใด ๆ ในปัจจุบัน แต่ทั้งนี้ กฎหมายทรัพยากรน้ำมีข้อบัญญัติที่กระทบต่อการใช้น้ำของ อบท. ที่ถูกกำหนดไว้ในขอบข่ายกลุ่มผู้ใช้น้ำประเภทสอง ซึ่งต้องจ่ายค่าการใช้น้ำ ตามหลักเกณฑ์ ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สามและหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกเก็บ ลดหย่อน หรือยกเว้นค่าใช้น้ำ พ.ศ. ซึ่งกำลังออกในชั้นกระบวนการออกกฎกระทรวง และกฎหมายการชลประทานและกฎหมายน้ำบาดาลที่กำหนดจัดเก็บค่าใช้น้ำจาก อบท. ที่ขออนุญาตใช้น้ำชลประทานเพื่อการผลิตน้ำประปาและการขออนุญาตใช้น้ำบาดาลในพื้นที่ที่มีการบริการของการประปาภูมิภาค

ดังนั้น ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว อปท. ที่มีระบบประปาท้องถิ่นขนาดใหญ่ (ไม่รวมประปาหมู่บ้าน) ต้องจ่ายค่าการใช้น้ำให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ประมาณ ๑๖๒ ล้านบาทต่อปี

๕. การดำเนินงานของส่วนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) กรมชลประทาน (ชป.) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.) คณะอนุกรรมการลุ่มน้ำ คณะอนุกรรมการลุ่มน้ำจังหวัด และ อปท. ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ควรกำหนดหลักการและแนวทางร่วมกันในการลดผลกระทบของกฎหมายที่มีต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของ อปท. และพิจารณาแนวทางการจัดสรรรายได้จากค่าใช้ทรัพยากรน้ำและผลประโยชน์อื่น ๆ ต่อ อปท. ในพื้นที่ลุ่มน้ำ

๖. การจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ควรมีกลไกการจัดการและเงื่อนไขสำคัญ คือ

๖.๑ ขอบเขตพื้นที่ลุ่มน้ำจะครอบคลุมพื้นที่ที่แตกต่างจากขอบเขตการปกครอง การใช้กลไกการปกครองเป็นกลไกการจัดสรรรายได้อาจมีขอบเขตที่จำกัดและจะส่งผลกระทบต่อความไม่เป็นธรรมได้

๖.๒ ควรเร่งพัฒนาฐานข้อมูลกำหนดตำแหน่ง (GIS) และปริมาณการใช้น้ำของผู้ขออนุญาตใช้น้ำแต่ละราย ทั้งประเภทที่ ๒ ผู้ขออนุญาตใช้น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ และประเภทที่ ๓ ผู้ขออนุญาตใช้น้ำข้ามลุ่มน้ำ เพื่อใช้เป็นกรอบการพิจารณาการจัดเก็บเงินรายได้ให้ครบถ้วน และสามารถจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ได้เพียงพอ

๗. แนวทางข้อเสนอเชิงนโยบายต่อการจัดเก็บรายได้จากการใช้ทรัพยากรน้ำ แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

๗.๑ ระยะสั้นภายใน ๑ ปี

การลดผลกระทบจากกฎหมายข้อบัญญัติหลักและการจัดกระบวนการให้ความเห็นของ อปท. ต่อการออกกฎหมายลำดับรองตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมถึงการให้ความเห็นของ อปท. ต่อการแก้ไขกฎหมายการชลประทาน และกฎหมายน้ำบาดาล

๗.๒ ระยะกลาง ภายใน ๒ - ๕ ปี

การจัดทำข้อเสนอเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนหรืออุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยใช้ภารกิจที่ถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ อปท. ต้องดำเนินการตามกฎหมายเป็นกรอบการขอรับการสนับสนุนหรืออุดหนุนงบประมาณ

๗.๓ ระยะยาว มากกว่า ๕ ปี

กฎหมายทรัพยากรน้ำ กฎหมายการชลประทาน กฎหมายทรัพยากรน้ำบาดาล ขาดข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดสรรเงินรายได้จากทรัพยากรน้ำ ที่แต่ละหน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดเก็บจากผู้ใช้น้ำรายใหญ่ ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ ขณะที่ อปท. ได้รับผลกระทบจากการเป็นผู้ใช้น้ำรายใหญ่และอีกบทบาท คือ การเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการแหล่งน้ำ และทรัพยากรน้ำระดับพื้นที่ ซึ่งผลกระทบแรกของ อปท. คือ การจ่ายค่าใช้น้ำให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบและผลกระทบหลัก คือ การเป็นผู้ปฏิบัติการที่จะอนุรักษ์ รักษา ดูแล และฟื้นฟู ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ที่ต้องใช้งบประมาณปฏิบัติการดังกล่าว ดังนั้น การที่แต่ละหน่วยงานจัดเก็บรายได้แต่ไม่ได้มีบทบาทหน้าที่การปฏิบัติการในระดับพื้นที่ หน่วยงานดังกล่าวจึงควรจัดสรรและกระจายเงินรายได้จำนวนหนึ่งให้แก่ อปท. เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติ

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณาผลการศึกษาและมีมติเห็นชอบในหลักการ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนารายได้ท้องถิ่นจากการใช้ทรัพยากรน้ำที่ได้จากกรณีศึกษาลุ่มน้ำแม่กลอง และเสนอให้ ก.ก.ถ. พิจารณาเพื่อผลักดันการจัดเก็บภาษีจากการใช้ทรัพยากรน้ำให้เป็นแหล่งรายได้ใหม่สำหรับ อปท. ต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่า อปท. มีบทบาทและภารกิจรับผิดชอบดูแลและบำรุงรักษา ทรัพยากรน้ำสาธารณะ แต่ไม่มีฐานรายได้จากการใช้ทรัพยากรน้ำ ประกอบกับการจัดเก็บค่าใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ

ได้มีกฎหมายกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐบางแห่งจัดเก็บได้และหาก อบท. มีการใช้น้ำ เช่น การผลิตน้ำประปา ก็อาจถูกเรียกเก็บค่าใช้น้ำ ดังนั้น เพื่อให้ อบท. ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารทรัพยากรน้ำ อย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ ทุกภาคส่วนเกิดความตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรน้ำ และสามารถพัฒนารายได้ ท้องถิ่นจากการใช้ทรัพยากรน้ำ จึงขอเสนอให้พิจารณาเพื่อผลักดันการจัดเก็บภาษีจากการใช้ทรัพยากรน้ำ ให้เป็นแหล่งรายได้ใหม่สำหรับ อบท. ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเสนอ

ประธาน กล่าวว่า เห็นชอบในหลักการตามที่เสนอ สามารถดำเนินการได้ โดยให้ศึกษา แนวทางการจัดเก็บรายได้จากทรัพยากรน้ำ

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรรณวิวัฒนา กล่าวว่า เป็นการเสนอเรื่องการจัดเก็บภาษีทรัพยากรน้ำ ไม่ควรพิจารณาแค่เรื่องภาษีอย่างเดียวแต่ควรพิจารณารายได้ทั้งหมด ซึ่งกรณีนี้จะมีผู้ที่ได้ประโยชน์โดยตรง และทางอ้อม และการกำกับดูแลอาจจะต้องมีความแตกต่างกัน

นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์ กล่าวว่า เห็นด้วยในการจัดเก็บภาษีการใช้ทรัพยากรน้ำ ให้ท้องถิ่น แต่ควรพิจารณาว่ามีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะบางหน่วยงานมีการเก็บค่าทำเนียมหรือ ค่าใช้จ่ายอยู่แล้ว เช่น กรมทรัพยากรน้ำบาดาลหรือกรมชลประทานที่มีการจัดเก็บค่าใช้น้ำ จึงควรพิจารณาให้รอบคอบ

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า มติ ก.ก.ถ. ควรให้ความเห็นชอบตามแนวทาง ที่รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ฯ เสนอเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายทรัพยากรน้ำมอบอำนาจให้กับคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการประสานงานกับคณะกรรมการทรัพยากรน้ำ แห่งชาติเพื่อดำเนินการศึกษาร่วมกัน

ประธาน กล่าวว่า ได้รับ อาจจะต้องประสานกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการตามแนวทางการจัดเก็บภาษีจากการใช้ทรัพยากรน้ำ ให้เป็นแหล่งรายได้ใหม่สำหรับ อบท. ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเสนอ

๔.๕ แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะ ได้ดำเนินโครงการการพัฒนาระบบบริหาร จัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ ๑ และ ๒ ซึ่งได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ได้พัฒนาและดำเนินการทดลองมาตรการเชิงปฏิบัติการ (Sandbox) หลายประการ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนารายได้ใหม่ ๆ ให้แก่ อบท. เพิ่มขึ้นเป็นรูปธรรม การวิจัยนี้คาดว่าจะสร้างรายได้ให้แก่ อบท. ประมาณ ๕.๖ - ๑๐.๘ พันล้านบาทต่อปีจากฐานรายได้เดิมของ อบท. แต่หากมีการขยายฐานรายได้ให้แก่ อบท. เพิ่มขึ้นควบคู่ไปกับการส่งเสริมบทบาทของ อบท. ในด้านการพัฒนา เศรษฐกิจชุมชนแล้ว จะทำให้รายได้ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นถึงประมาณ ๑๗.๙ - ๒๖.๗ พันล้านบาทต่อปี หรือเทียบเท่า กับการเพิ่มสัดส่วนของรายได้ท้องถิ่นที่จัดเก็บเองจากเดิม ร้อยละ ๑๐ โดยเฉลี่ย เป็นประมาณร้อยละ ๑๓ - ๑๕ โดยเฉลี่ย จึงเสนอหลักการพื้นฐานและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

๑. มาตรการระยะสั้น (ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๑ ปี)

๑.๑ การให้อิสระเพิ่มขึ้นแก่ อบท. ในการดำเนินมาตรการพัฒนาประสิทธิภาพการ บริหารจัดเก็บรายได้ของตนเอง

๑.๒ การผลักดันให้หน่วยงานรัฐ ภาคราชการ หน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกัน จัดเก็บรายได้สำหรับท้องถิ่น ร่วมกับ อบท. ในการบริหารการจัดเก็บรายได้ร่วมกัน

๑.๓ การสนับสนุนให้ อบท. จัดทำแผนงานและมาตรการพัฒนารายได้ท้องถิ่นที่เป็น
รูปธรรม

๒. มาตรการระยะปานกลาง (ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๓ ปี)

๒.๑ การแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างความเป็นอิสระทางการจัดหารายได้
ท้องถิ่น

๒.๒ การพัฒนาฐานรายได้ท้องถิ่นประเภทใหม่จากการใช้ทรัพยากรน้ำ

๒.๓ การพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการเก็บภาษีท้องถิ่นโดยใช้ระบบ Big Data
และการตรวจสอบข้อมูลฐานภาษีโดยใช้เทคโนโลยี Block chain

๓. มาตรการระยะยาว (ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๕ ปี)

๓.๑ การศึกษามาตรการเพิ่มรายได้ภาษีท้องถิ่นประเภทใหม่

๓.๒ การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการลงทุนของ อบท. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม
และคุณภาพชีวิต

๓.๓ การศึกษาแนวทางการระดมทุนหรือการเพิ่มรายได้ ของท้องถิ่นในระยะยาว

๓.๔ การศึกษาแนวทางและตัวแบบการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ อบท. มีอำนาจ
ในการกำหนดอัตราและ/หรือฐานภาษีได้ตามความเหมาะสมภายใต้กรอบกฎหมายและบริบทของพื้นที่

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณาข้อเสนอแนะทางการเพิ่มประสิทธิภาพ
การจัดเก็บรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และมติ ดังนี้

๑. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑.๑ งานวิจัยเป็นการนำเสนอกรอบมาตรการและแนวทางดำเนินการที่สามารถ
นำไปประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจำเป็นต้องกำหนด
รายละเอียดและวิธีการให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การผลักดันเชิงนโยบาย ระบบปฏิบัติการ การสร้างความร่วมมือ
และสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บรายได้ของท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

๑.๒ การให้ อบท. มีอิสระ คล่องตัว และยืดหยุ่น ในการดำเนินงานนั้น ต้องให้ อบท.
ชี้แจง รายงาน ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่แสดงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นด้วย

๒. เห็นชอบในหลักการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระ มีความคล่องตัว
และมีความยืดหยุ่นในการกำหนดวิธีการจัดเก็บรายได้ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ โดยประยุกต์ใช้
มาตรการการพัฒนารายได้ท้องถิ่นจากการศึกษาวิจัยโครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเก็บรายได้ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ไปสู่การผลักดันเชิงนโยบายสร้างความร่วมมือ และระบบปฏิบัติการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเสนอ ก.ก.ธ.
พิจารณาต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่า การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้แก่ อบท.
เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการให้ อบท. มีรายได้ของตนเองเพื่อให้สามารถดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ
และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน จึงขอเสนอให้พิจารณา
ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระ มีความคล่องตัว และมีความยืดหยุ่นในการกำหนดวิธีการจัดเก็บรายได้
ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ โดยประยุกต์ใช้มาตรการการพัฒนารายได้ท้องถิ่นจากการศึกษาวิจัยโครงการ
พัฒนาระบบการบริหารจัดการเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่การผลักดันเชิงนโยบาย สร้างความร่วมมือ
และระบบปฏิบัติการให้มีประสิทธิภาพ ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ โดยในเบื้องต้นมีแนวทางการดำเนินการ ได้แก่

๑. ให้ อปท. ดำเนินการ

๑.๑ ใช้มาตรการเชิงสังคมเพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้เสียภาษีเกิดความเต็มใจชำระภาษีให้แก่ อปท. ดังเช่นกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้ดำเนินมาตรการกระตุ้นให้เกิดความตระหนักและรับผิดชอบจ่ายภาษีให้ครบถ้วน โดยวิธีส่งจดหมายแจ้งเตือนรุดค้างภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกทำให้มีผลการจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถเพิ่มขึ้น และ อปท. ในพื้นที่ได้รับรายได้จากการจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมสำหรับรถเพิ่มขึ้น

๑.๒ พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดเก็บภาษี โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลการจัดเก็บภาษีให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน

๒. ให้ฝ่ายเลขานุการฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการ

๒.๑ นำเสนอ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาและผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของ อปท. จากการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การปรับปรุงการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.๒๕๖๒

๒.๒ ศึกษามาตรการ แนวทาง ตัวแบบ ในการเพิ่มรายได้ การลงทุน หรือการระดมทุนของ อปท. รวมทั้ง การแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ อปท. มีอำนาจในการกำหนดอัตราและ/หรือฐานภาษีได้ตามความเหมาะสมภายใต้กรอบกฎหมายและบริบทของพื้นที่

ศาสตราจารย์ดร. ปัทมสิริวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ กล่าวว่า เห็นด้วยกับข้อเสนอ แต่มีประเด็นที่ควรขยายความเพราะเรื่องฐานข้อมูลค่อนข้างกว้าง ควรให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อขอความร่วมมือจาก อปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพราะหาก อปท. ไม่ส่งข้อมูลจะไม่มีประโยชน์ ควรให้มีการประชาสัมพันธ์แนวทางที่จะพัฒนาฐานข้อมูลที่ชัดเจน ประการที่สอง ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อปท. ส่วนใหญ่ได้จัดเก็บจากพื้นที่ส่วนราชการโดยไม่ได้ทำข้อมูลในแผนที่ภาษี ทั้งที่มีความเป็นไปได้ที่จะจัดเก็บภาษีจากส่วนราชการในส่วนที่เป็นค่าเช่าหรือเชิงพาณิชย์ และบางพื้นที่มีการสำรวจทรัพย์สินที่ราชการครอบครอง ควรให้มีการสัมมนาเพื่อศึกษาเรียนรู้จาก อปท. ที่เป็นตัวอย่างที่ดี (Best Practice) กรณีมีการบำบัดน้ำเสียที่ดีที่สุด เช่น เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ที่มีการสำรวจพื้นที่ในส่วนราชการทำให้เกิดรายได้ให้แก่ อปท.

ประธาน กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการช่วยรับไปพิจารณาด้วย ให้ความเห็นชอบ

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอดังนี้

๑. ให้ อปท. ดำเนินการใช้มาตรการเชิงสังคมเพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้เสียภาษีเกิดความเต็มใจชำระภาษีให้แก่ อปท. และพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดเก็บภาษี โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลการจัดเก็บภาษีให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน

๒. ให้ฝ่ายเลขานุการฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการ นำเสนอ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาและผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของ อปท. จากการบังคับใช้กฎหมาย และศึกษามาตรการ แนวทาง ตัวแบบ ในการเพิ่มรายได้ การลงทุน หรือการระดมทุนของ อปท. รวมทั้ง การแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ อปท. มีอำนาจในการกำหนดอัตรา และ/หรือฐานภาษีได้ตามความเหมาะสมภายใต้กรอบกฎหมายและบริบทของพื้นที่

๔.๖ มาตรการเสริมสร้างและรักษาวินัยการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ

เลขานุการ รายงานว่า การกำหนดกรอบวินัยของการดำเนินงานทางงบประมาณตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงิน การคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้ อปท. เป็นหน่วยงานของรัฐ และมีบทบัญญัติในหมวด ๓ วินัยการเงินการคลัง ส่วนที่ ๖ การคลังท้องถิ่น ในมาตรา ๖๔ ถึงมาตรา ๖๗ กำหนดให้

อปท. ต้องจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ ในกรณีที่ อปท. ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน อปท. เท่าที่จำเป็นและเหมาะสมไปพลางก่อน และกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย การก่อหนี้ผูกพัน และการบริหารทรัพย์สินของ อปท. ประกอบกับ มาตรา ๗๐ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่อหนี้ซึ่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และกระทรวงการคลัง ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๕ รับทราบรายงานการเงินรวมภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐที่ไม่ส่งรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ส่งรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมทั้งรายงานเหตุผลหรือปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขให้กระทรวงเจ้าสังกัดและกระทรวงการคลังภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ และให้หน่วยงานของรัฐส่งรายงานการเงินประจำปีงบประมาณถัดไปให้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ส่งรายงานการเงินภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

อปท.	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔		ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	
	ส่งไม่ทันกำหนด	ไม่ส่ง	ส่งไม่ทันกำหนด	ไม่ส่ง
องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)	๔	-	-	-
เทศบาลนคร (ทน.)	๒	๑	-	-
เทศบาลเมือง (ทม.)	๒๐	๖	-	-
เทศบาลตำบล (ทต.)	๑๑๘	๑๗	๒	๔
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	๓๑๘	๔๖	๙	๖
รวม	๔๖๒	๗๐	๑๑	๑๐

ทั้งนี้ มี อปท. ที่ไม่ส่งรายงานการเงินภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้ง ๒ ปีงบประมาณ ดังนี้

อปท.	ส่งไม่ทันกำหนด	ไม่ส่ง
ทต.แคนดง จังหวัดบุรีรัมย์	๒๕๖๔	๒๕๖๓
ทต.โคกกลอย จังหวัดพังงา	๒๕๖๔	๒๕๖๓
อบต.หนองเทพ จังหวัดสุรินทร์	๒๕๖๔	๒๕๖๓
อบต.กำพี้ จังหวัดมหาสารคาม	๒๕๖๔	๒๕๖๓
อบต.ข้าวเม่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๕๖๓ , ๒๕๖๔	-
อบต.เหมืองใหม่ จังหวัดสมุทรสงคราม	๒๕๖๓ , ๒๕๖๔	-
ทต.ท่าโขลง จังหวัดลพบุรี	-	๒๕๖๓ , ๒๕๖๔
ทต.ดงมะยาง จังหวัดอำนาจเจริญ	-	๒๕๖๓ , ๒๕๖๔
อบต.จำปา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	-	๒๕๖๓ , ๒๕๖๔
อบต.สระบัว จังหวัดบุรีรัมย์	-	๒๕๖๓ , ๒๕๖๔

อปท.	ส่งไม่ทันกำหนด	ไม่ส่ง
อบต.โป่งสา จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	๒๕๖๓ , ๒๕๖๔
อบต.เกาะพยาม จังหวัดระนอง	-	๒๕๖๓ , ๒๕๖๔
ทต.โคกสะอาด จังหวัดชัยภูมิ	๒๕๖๓	๒๕๖๔
อบต.นิคมลำนารายณ์ จังหวัดลพบุรี	๒๕๖๓	๒๕๖๔

กรมบัญชีกลางได้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามนัยมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และนำส่งให้สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน และกระทรวงการคลัง โดยขอให้หน่วยงานระดับหน่วยเบิกจ่าย ส่งภายในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ และหน่วยงานระดับกรม ส่งภายในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

คณะอนุกรรมการกำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างวินัยทางการเงิน การคลังขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณามาตรการให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี โดยมีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และมติ ดังนี้

๑. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑.๑ การตัดสินใจในการรับเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับ อปท. ที่ขอตั้งงบประมาณ ไว้ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในรายการเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับ อปท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี หรือรายการเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการประเมินมาตรฐาน ขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการให้บริการสาธารณะ ของ อปท. เห็นควรตัดสินใจในการรับเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับ อปท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี รายการเดียว

๑.๒ รายงานการเงินประจำปีงบประมาณของ อปท. ที่จัดส่งภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่รับรอง ควรตัดสินใจในการรับเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัล เช่นเดียวกับกรณี ส่งรายงานการเงินประจำปีงบประมาณไม่ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด

๒. เห็นชอบหลักการกำหนดมาตรการให้ อปท. จัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณา ดังนี้

๒.๑ ขอให้กระทรวงมหาดไทย กำกับ ติดตาม เร่งรัดให้ อปท. จัดทำและส่งรายงาน การเงินประจำปีงบประมาณตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ กำหนดมาตรการในลักษณะการบังคับทางปกครองให้ตัดสินใจในการรับ เงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับ อปท. ที่ขอตั้งงบประมาณไว้ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี คือ เงินอุดหนุน เพื่อเป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ดังนี้

๒.๒.๑ อปท. ที่ไม่ส่งรายงานการเงินประจำปีงบประมาณตามนัยพระราชบัญญัติ วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ตัดสินใจใน ๒ ปีงบประมาณถัดไป

๒.๒.๒ อปท. ที่ส่งรายงานการเงินประจำปีงบประมาณไม่ทันภายในระยะเวลา ที่กำหนดตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ตัดสินใจในปีงบประมาณถัดไป

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่า การรักษาวินัยการเงินการคลังเป็นกลไกสำคัญที่หน่วยงาน ภาครัฐต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของหน่วยงานภาครัฐมีเสถียรภาพและมั่นคง อย่างยั่งยืน ซึ่งการจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณถือเป็นการดำเนินการประการหนึ่งในการรักษาวินัย การเงินการคลังตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเป็นการเสริมสร้างและรักษาวินัย การเงินการคลังของ อปท. ในการจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ จึงขอเสนอให้พิจารณากำหนดมาตรการให้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตามที่คณะกรรมการกำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างวินัยทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ

เนื่องจากประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายวิชณุ เครืองาม) มีภารกิจด่วน จึงมอบหมายนายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมแทน

นายธนศักดิ์ มังกรโทย ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมบริการภาครัฐ แทนเลขาธิการ ก.พ.ร. คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) เป็นประธาน ได้เห็นชอบแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นหรือแบบประเมินสุขภาพการคลังท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการคลังให้แก่ อปท. ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบแล้ว ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ แบบประเมินดังกล่าวจะเป็นการประเมินสุขภาพใน ๘ ด้าน ประกอบด้วย ด้านรายได้ ด้านงบประมาณรายจ่าย ด้านการเงิน ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบัญชีและสินทรัพย์ (ซึ่งในด้านนี้มีตัวชี้วัดเรื่องรายงานการเงินประจำปีและการจัดส่งรายได้ซึ่งสอดคล้องกับวาระพิจารณาในครั้งนี้) ด้านกำกับดูแลตนเอง ด้านการก่อหนี้ระยะยาว และด้านเงินสะสม ทั้งนี้ มอบหมายให้กระทรวงการคลัง โดยคณะผู้บริหารการคลังประจำจังหวัด (คบจ.) ซึ่งมีคลังจังหวัดเป็นประธาน เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และจะเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป และหาก คบจ. พบประเด็นที่ควรเพิ่มความเข้มแข็งปัญหาหรือข้อจำกัด สามารถให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการและการปฏิบัติให้แก่ อปท. ได้อย่างเหมาะสม จึงเห็นว่า เป็นแนวทางสนับสนุนให้ อปท. สามารถจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้อีกทางหนึ่ง

ประธาน กล่าวว่า เป็นข้อมูลเพิ่มเติมและช่วยกันส่งเสริมครับ

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการให้กำหนดมาตรการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตามที่คณะกรรมการกำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างวินัยทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ

๔.๗ การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ (๓) และ (๑) กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) มีอำนาจหน้าที่ในการปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และระหว่าง อปท. ด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐ กับ อปท. และระหว่าง อปท. ด้วยกันเองเป็นสำคัญ รวมทั้งพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ตามความจำเป็น

รายได้ของ อปท. ประกอบด้วย

๑. รายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ ภาษียาสูบ น้ำมัน ค่าธรรมเนียมเข้าพักโรงแรม ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต รายได้จากสาธารณูปโภค รายได้จากทรัพย์สิน รายได้เบ็ดเตล็ด ฯลฯ

๒. รายได้ อปท. ที่รัฐบาลจัดเก็บให้ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (๑ ใน ๙) ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ รายได้ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ ฯลฯ

๓. ภาษีที่รัฐบาลแบ่งให้ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

๔. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ได้แก่ เงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ ดังนี้

๑. แนวทางการจัดสรรภาษีให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑.๑ แบ่งภาษีให้แก่ อบท. แต่ละประเภทได้รับ เช่น เทศบาล และ อบต. ได้รับจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม (๑ ใน ๙) ภาษีธุรกิจเฉพาะ และภาษีสรรพสามิต อบจ. เทศบาล และ อบต. ได้รับจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์

๑.๒ จัดสรรภาษีตามแหล่งกำเนิด

๑.๓ ใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

ลดความเหลื่อมล้ำ

๑.๔ รายได้ที่กำหนดให้มีผลบังคับใช้อย่างต่อเนื่องจนกว่าจะมีประกาศปรับปรุง ได้แก่

๑) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (๑ ใน ๙) ๒) ภาษีธุรกิจเฉพาะ และ ๓) ภาษีสรรพสามิต

๑.๕ รายได้ที่กำหนดให้มีผลบังคับใช้ในแต่ละปีงบประมาณ และจะต้องจัดทำประกาศใหม่ ได้แก่ ๑) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และ ๒) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ซึ่งให้จัดทำประกาศใช้บังคับ ๒ ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๖

๒. หลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๒.๑ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (๑ ใน ๙) จัดสรรเป็นรายเดือนตามผลการจัดเก็บของหน่วยงานที่รับผิดชอบให้แก่เมืองพัทยา กทม. เทศบาล และ อบต. ดังนี้

(๒) กรมสรรพากรจัดเก็บ ในเขต กทม. จัดสรรให้ กทม. ในเขตจังหวัด จัดสรรให้เทศบาล และ อบต. ตามประชากร

(๓) กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรจัดเก็บ จัดสรรให้ กทม. เทศบาล และ อบต.

ตามประชากร

ทั้งนี้ ส่วนที่จัดเก็บในพื้นที่เมืองพัทยাজัดสรรตรงให้เมืองพัทยา

๒.๒ ภาษีธุรกิจเฉพาะ จัดสรรเป็นรายเดือน ให้แก่เมืองพัทยา กทม. เทศบาล และ อบต. โดยภาษีที่จัดเก็บในเขตเมืองพัทยา และ กทม. จัดสรรให้เมืองพัทยา และ กทม. ส่วนภาษีจัดเก็บในเขตจังหวัด จัดสรรให้เทศบาล และ อบต. ตามประชากร

๒.๓ ภาษีสรรพสามิต จัดสรรเป็นรายเดือนให้แก่เมืองพัทยา เทศบาล อบต. และ กทม. ตามประชากร

ทั้งนี้ เห็นควรใช้หลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม (๑ ใน ๙) ภาษีธุรกิจเฉพาะ และภาษีสรรพสามิต ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และปีงบประมาณต่อไปจนกว่าจะเปลี่ยนแปลง

๒.๔ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ใช้หลักเกณฑ์การจัดสรรเช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

(๑) ภาษีที่จัดเก็บใน กทม. ให้จัดสรรให้แก่ กทม.

(๒) ภาษีที่จัดเก็บในเขตจังหวัดให้จัดสรรแก่ อบท. ภายในเขตจังหวัด ดังนี้

(๒.๑) อบจ. เทศบาล และ อบต. ให้จัดสรรตามหลักเกณฑ์การจัดสรรที่ใช้ใน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒.๒) กรณี อบจ. ได้ได้รับการจัดสรรเงินภาษีมากกว่าจำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ได้รับการจัดสรรเท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้นำเงินส่วนที่เพิ่มไปจัดสรรให้แก่ เทศบาล และ อบต. ที่มีรายได้ก่อนรวมเงินอุดหนุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรายได้ก่อนรวมเงินอุดหนุนของเทศบาล และ อบต. ทั้งหมดตามสัดส่วน

สำหรับเมืองพัทยาให้ได้รับการจัดสรรโดยถือเป็นเทศบาลหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

๒.๕ ภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จัดสรรเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและชดเชยรายได้เพื่อให้ อบท. ได้รับรายได้ไม่น้อยกว่าเดิม

ส่วนที่ ๑ จัดสรรให้ อบท. ทุกแห่งตามอัตราส่วนที่ อบท. แต่ละแห่งได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๒ ส่วนที่เพิ่มให้จัดสรร ดังนี้

(๑) จัดสรรให้ อบจ. ตามอัตราส่วนร้อยละที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และระหว่าง อบจ. ด้วยกันเอง ให้จัดสรรตามรายได้ต่อประชากร โดยวิธีผกผัน

(๒) ส่วนที่เหลือจาก (๑) จัดสรรให้ กทม. เมืองพัทยา เทศบาล และ อบต. ตามรายได้ต่อประชากร โดยวิธีผกผัน

ทั้งนี้ เห็นควรใช้หลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยใช้หลักเกณฑ์การจัดสรรเช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม (๑ ใน ๙) ภาษีธุรกิจเฉพาะ และภาษีสรรพสามิต ได้กำหนดให้ใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การจัดสรรเป็นการจัดสรรภาษีตามแหล่งกำเนิด โดยจัดสรรเป็นรายเดือนให้แก่ เทศบาล อบต. กทม. และเมืองพัทยาตามสัดส่วนของจำนวนประชากร ทั้งนี้ ยังไม่พบว่าการจัดสรรตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว จะทำให้สัดส่วนภาษีและอากรและรายได้ของ อบท. มีความไม่เหมาะสม หรือมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแต่ประการใด

การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้ใช้สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พบว่า

๑. การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ เป็นการจัดสรรภาษีตามแหล่งกำเนิด โดยจัดสรรเป็นรายเดือนให้แก่ กทม. อบจ. เทศบาล (รวมเมืองพัทยา) และ อบต. ตามหลักเกณฑ์การจัดสรรที่ใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คือ ร้อยละ ๘๐ ให้จัดสรรแก่ อบจ. และร้อยละ ๒๐ ให้จัดสรรแก่เทศบาล (รวมเมืองพัทยา) และ อบต. (โดยร้อยละ ๕๐ แบ่งเท่ากันทุกแห่ง และร้อยละ ๕๐ ตามจำนวนประชากร) กรณี อบจ. ได้รับการจัดสรรมากกว่าจำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ได้รับการจัดสรรเท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้นำเงินส่วนที่เพิ่มไปจัดสรรให้แก่เทศบาล (รวมเมืองพัทยา) และ อบต. ที่มีรายได้ก่อนรวมเงินอุดหนุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรายได้ก่อนรวมเงินอุดหนุนของเทศบาล (รวมเมืองพัทยา) และ อบต. ทั้งหมดตามสัดส่วน ซึ่งการจัดสรรตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ส่งผลให้ อบจ. ไม่สามารถมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มี อบจ. ที่ได้รับการจัดสรร ไม่เกินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔ แห่งเท่านั้น คือ อบจ. นนทบุรี อบจ. ปทุมธานี อบจ. ภูเก็ต และ อบจ. มหาสารคาม และมี อบจ. ที่ไม่ได้รับการจัดสรรสำหรับเดือนกันยายน ๒๕๖๕ จำนวน ๑๒ แห่ง คือ อบจ. กาญจนบุรี อบจ. ชัยนาท อบจ. นครพนม อบจ. บึงกาฬ อบจ. พระนครศรีอยุธยา อบจ. ระนอง อบจ. ศรีสะเกษ อบจ. สกลนคร อบจ. สมุทรสงคราม อบจ. สระแก้ว อบจ. อำนาจเจริญ และ อบจ. อุบลราชธานี ทั้งนี้ กรมการขนส่งทางบกได้รายงานยอดเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่นำส่งให้แก่ อบท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สรุปได้ดังนี้

อปท.	จำนวนเงิน (บาท)
กทม.	๑๔,๙๕๒,๑๒๙,๔๘๔.๒๔
อบจ.	๑๘,๑๓๘,๐๘๙,๘๖๙.๔๐
เทศบาล (รวมเมืองพัทยา)	๒,๑๔๑,๒๕๔,๒๕๙.๗๘
อบต.	๓,๗๘๙,๓๕๙,๗๔๖.๒๐
รวมทั้งสิ้น	๓๙,๐๒๐,๘๓๓,๓๕๙.๖๒

๒. การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ เป็นการจัดสรรเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและชดเชยรายได้เพื่อให้ อปท. ได้รับรายได้ไม่น้อยกว่าเดิม สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้จัดสรรให้แก่ อปท. ในอัตราร้อยละ ๒๐.๓๑ ของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากรหลังจากหักส่วนที่ต้องจ่ายคืนผู้เสียภาษีแล้ว และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้จัดสรรให้แก่ อปท. ตามผลการคำนวณของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ซึ่งคิดเป็นอัตราร้อยละ ๒๐.๑๑ ของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากรหลังจากหักส่วนที่ต้องจ่ายคืนผู้เสียภาษีแล้ว โดยส่วนที่ ๑ จัดสรรให้ อปท. ทุกแห่งตามอัตราร้อยละที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ประมาณการรายได้เงินงบประมาณ ๑๒๙,๑๓๙.๖๑ ล้านบาท) ส่วนที่เพิ่มให้จัดสรรให้แก่ อบจ. กทม. เมืองพัทยา เทศบาล และ อบต. โดยจัดสรรให้แก่ อบจ. ตามอัตราร้อยละที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และในระหว่าง อบจ. ด้วยกันเอง ให้จัดสรรตามรายได้ต่อประชากรโดยวิธีผกผัน และส่วนที่เหลือจากการจัดสรรให้ อบจ. ดังกล่าว จัดสรรให้แก่ กทม. เมืองพัทยา เทศบาล และ อบต. ตามรายได้ต่อประชากร โดยวิธีผกผัน โดยนำส่งให้ อปท. เป็นรายเดือน สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บในเดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ ๒๕๖๖ให้นำส่งภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๕ และ ๒๕๖๖ ตามลำดับและต่อเนื่องไป เดือนละครั้งจนกว่าจะครบสิบสองเดือน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นหลักการการจัดสรรที่ได้อ้างอิงกับประมาณการรายได้ สำหรับรายได้ของ อปท. แต่ละแห่งจะได้รับจริงนั้น ย่อมเป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศและการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของรัฐบาล โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีการจัดสรรโดยกรมบัญชีกลางโอนเงินผ่านระบบ GFMS ให้กับ อปท. ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๕ จำนวน ๑๒ งวด (จัดเก็บงวดเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕) รวมเป็นเงินจำนวน ๑๒๗,๒๑๐,๙๘๓,๐๗๗.๒๙ บาท ซึ่ง อปท. ทุกแห่ง ได้รับการจัดสรรตามอัตราร้อยละเท่ากับการจัดสรร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและชดเชยรายได้เพื่อให้ อปท. ได้รับรายได้ไม่น้อยกว่าเดิม

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ได้พิจารณาเห็นว่า ก.ก.ก. ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ใช้สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้การจัดสรรเงินภาษีให้แก่ อปท. สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และปีงบประมาณต่อไปเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงมีมติเห็นชอบการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีให้แก่ อปท. เพื่อเสนอ ก.ก.ก. พิจารณา ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้แก่ อปท. ใช้หลักเกณฑ์การจัดสรรเช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

๑.๑ เงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่จัดเก็บในเขต กทม. ให้จัดสรรแก่ กทม.

๑.๒ เงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่จัดเก็บในเขตจังหวัด ให้จัดสรรแก่ อปท.

ภายในเขตจังหวัด ดังนี้

๑.๒.๑ อบจ. เทศบาล และ อบต. ให้จัดสรรตามหลักเกณฑ์การจัดสรรที่ใช้ใน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

- ร้อยละ ๘๐ ให้จัดสรรแก่ อบจ.
- ร้อยละ ๒๐ ให้จัดสรรแก่ เทศบาล และ อบต. โดยร้อยละ ๕๐ แบ่ง

เท่ากันทุกแห่ง และร้อยละ ๕๐ ตามจำนวนประชากร

๑.๒.๒ กรณี อบจ. ได้ได้รับการจัดสรรตาม ๒.๑) มากกว่าจำนวนเงินที่ได้รับ
จัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ได้รับการจัดสรรเท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้นำเงินส่วนที่เพิ่มไป
จัดสรรให้แก่เทศบาล และ อบต. ที่มีรายได้ก่อนรวมเงินอุดหนุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรายได้ก่อนรวมเงินอุดหนุนของเทศบาล
และ อบต. ทั้งหมดตามสัดส่วน

กรณีเมืองพัทยาให้ได้รับการจัดสรรโดยถือเป็นเทศบาลหนึ่งในจังหวัด
ชลบุรี

๒. หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้แก่ อบท. ใช้หลักเกณฑ์การจัดสรรเช่นเดียวกับ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป จนกว่าจะมี
การเปลี่ยนแปลง ดังนี้

๒.๑ การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้จัดสรรให้แก่ อบท. ในอัตราร้อยละ
ของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากรหลังจากหักส่วนที่ต้องจ่ายคืนผู้เสียภาษีแล้ว ตามผลการคำนวณ
ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๒.๒ การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มให้จัดสรร ดังนี้

ส่วนที่ ๑ จัดสรรให้ อบท. ทุกแห่งให้ได้รับการจัดสรรตามอัตราร้อยละที่ได้รับ
การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่เพิ่มให้จัดสรรให้แก่ อบจ. กทม. เมืองพัทยา เทศบาล และ อบต. ดังนี้

ก) จัดสรรให้แก่ อบจ. ตามอัตราร้อยละที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๔ และในระหว่าง อบจ. ด้วยกันเอง ให้จัดสรรตามรายได้ต่อประชากรโดยวิธีผกผัน

ข) ส่วนที่เหลือจากข้อ ก) (จัดสรรให้แก่ กทม. เมืองพัทยา เทศบาล และ อบต.
ตามรายได้ต่อประชากรโดยวิธีผกผัน

ฝ่ายเลขานุการฯ เห็นว่า เพื่อให้การจัดสรรภาษีให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ จึงขอเสนอให้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษี
และค่าธรรมเนียมรถยนต์ และภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน
การคลัง และงบประมาณเสนอ

มติที่ประชุม เห็นชอบให้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์
และภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้แก่ อบท. ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ ตั้งแต่ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๕.๑ รายงานผลการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เลขาธิการ รายงานว่า สำนักงาน ก.ก.ถ. ได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. ด้วยวิธีการประเมินตนเอง (Self Assessment) ที่เรียกว่า การประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. ซึ่งเป็นวิธีการที่คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผลได้พิจารณาเห็นชอบให้ดำเนินการ ซึ่งเริ่มการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. ในระยะที่ ๑ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อการประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลการจัดการบริการสาธารณะ โดยการจัดทำทดสอบชุดตัวชี้วัดและค่ามาตรฐานขั้นต่ำการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ - พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นการประเมินผลเพื่อรักษาคุณภาพการจัดการบริการสาธารณะและยกระดับคุณภาพการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. ระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๑ การจัดทำทดสอบชุดตัวชี้วัดและค่ามาตรฐานขั้นต่ำการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และกำหนดให้มีชุดตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานและขั้นพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของ อปท. ระยะที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๖๒ - พ.ศ. ๒๕๖๓ การนำชุดตัวชี้วัดและค่ามาตรฐานขั้นต่ำการจัดการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานและขั้นพัฒนาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปใช้ประเมินผลการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. ระยะที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๔ คัดเลือกชุดตัวชี้วัดและค่ามาตรฐานการจัดการบริการสาธารณะพื้นฐานที่ อปท. จำเป็นต้องดำเนินการและควรมีผลการจัดการบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำและระยะที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๖๕ ปรับปรุงชุดตัวชี้วัดและค่ามาตรฐานขั้นต่ำการจัดการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ อปท. จำเป็นต้องดำเนินการและควรมีผลการจัดการบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำ เพื่อใช้ในการประกันคุณภาพการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. พร้อมทั้งดำเนินการขออนุมัติเงินอุดหนุนสำหรับส่งเสริมการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการจัดการบริการสาธารณะของ อปท.

การประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบชุดตัวชี้วัดและค่ามาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผลเสนอ โดยเป็นตัวชี้วัดการจัดการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ อปท. ต้องดำเนินการมีความเหมาะสมกับบริบทของ อปท. แต่ละประเภท และ อปท. ต้องมีผลการจัดการบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำและให้ใช้ในการประเมินผลการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรียกว่า “การประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการจัดการบริการสาธารณะของ อปท.” พร้อมนี้ สำนักงาน ก.ก.ถ. ได้พัฒนาระบบประเมินผลมาตรฐานขั้นต่ำการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. เพื่อให้ อปท. บันทึกข้อมูลการจัดการบริการสาธารณะตามตัวชี้วัดทางระบบออนไลน์ กำหนดขั้นตอนและวิธีการในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลในระบบ จัดทำคู่มือการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ อปท. ในการเรียนรู้สร้างความเข้าใจในการบันทึกข้อมูลการจัดการบริการสาธารณะในระบบ ตลอดจนการอบรมให้ความรู้แก่ อปท. ทั่วประเทศ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลในระบบผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งตัวชี้วัดและค่ามาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการจัดการบริการสาธารณะของ อปท. มีจำนวน ๘ ด้าน ๖๔ ตัวชี้วัด ใช้ประเมินกับ อปท. ทุกประเภท จำนวน ๗,๘๕๐ แห่ง ทั่วประเทศ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ดังนี้

ด้าน	จำนวน ตัวชี้วัด	จำนวนตัวชี้วัดตามประเภท อปท.				
		อบจ.	เทศบาล	อบต.	กทม.	เมืองพัทยา
๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑๑	๙	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
๒. ด้านการผังเมือง	๔	๒	๔	๔	๔	๔
๓. ด้านสาธารณสุข บริการทางสังคม และคุณภาพชีวิต	๑๖	๖	๑๔	๑๔	๑๓	๑๒
๔. ด้านการศึกษา	๗	๖	๖	๕	๖	๕
๕. ด้านการจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบ ปลอดภัย	๖	๓	๕	๕	๖	๕
๖. ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ การ ท่องเที่ยว และการลงทุน	๘	๗	๗	๗	๘	๗
๗. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๐	๓	๗	๖	๗	๔
๘. ด้านการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ชาวบ้าน และโบราณสถาน	๒	๒	๒	๒	๒	๒
รวม	๖๔	๓๘	๕๕	๕๓	๕๖	๔๙

สำนักงาน ก.ก.ถ. มีหนังสือขอความร่วมมือให้ อปท. ทั่วประเทศบันทึกข้อมูลการจัดบริการ
สาธารณะในระบบประเมินผลมาตรฐานขั้นต่ำการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ แบบออนไลน์
ผ่านเว็บไซต์สำนักงาน ก.ก.ถ. www.odloc.go.th ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ซึ่งสำนักงาน
ก.ก.ถ. ได้ประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูลผลการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ในระบบดังกล่าว และการสุ่มลงพื้นที่ อปท.
เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจในการบันทึกข้อมูลการจัดบริการสาธารณะในระบบ พร้อมทั้ง ได้จัดทำรายงานผล
การประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕
เสนอ ก.ก.ถ. ซึ่งจากการบันทึกข้อมูลของ อปท. ในระบบ พบว่า มีจำนวน อปท. บันทึกมูลครบถ้วนและสามารถ
นำมาประมวลผลได้ จำนวน ๓,๙๘๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๐ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวน อปท. ทั้งหมด
โดยมี อปท. บันทึกข้อมูลในระบบเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๕๗๕ แห่ง โดยมีผลการประเมินสรุป
จำนวน ๘ ด้าน ดังนี้

ด้าน	ผลการประเมิน
๑. โครงสร้างพื้นฐาน	พบว่า อบจ. เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และ อบต. มีผลการจัดบริการ สาธารณะและผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดร้อยละของถนน ในความรับผิดชอบทั้งหมดของ อปท. ที่ได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพ ที่ใช้งานได้ปกติ สำหรับเทศบาลตำบลมีผลการจัดบริการสาธารณะและผ่าน ค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดร้อยละของจำนวนไฟส่องสว่าง ในความรับผิดชอบในเขตทางของ อปท. ที่ได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ ใช้งานได้ปกติ

ด้าน	ผลการประเมิน
๒. การผังเมือง	พบว่า อบจ. เทศบาลนคร มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดจำนวนโครงการที่ อบท. มีการจัดทำหรือสนับสนุนการจัดทำผังเมืองรวมของจังหวัด หรือผังเมืองรวมเมือง หรือผังเมืองรวมชุมชน เป็นกรอบในการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และ อบต. มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดจำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ อบท. จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความเสี่ยงภัยต่าง ๆ ในอาคารสูง หรืออาคารที่มีความเสี่ยงภัยฯ ทั้งนี้ พบว่า ตัวชี้วัดด้านการผังเมือง อบท. ดำเนินการจัดบริการสาธารณะค่อนข้างน้อย
๓. สาธารณสุข บริการทางสังคม และคุณภาพชีวิต	พบว่า อบจ. เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดจำนวนโครงการ/กิจกรรมของ อบท. ในการส่งเสริม ป้องกัน ควบคุม ฝ้าระวังโรคประจำถิ่น หรือการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ สำหรับ อบต. มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดร้อยละของผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์
๔. การศึกษา	พบว่า อบจ. มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดจำนวนกิจกรรม/โครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพในโรงเรียนสังกัด อบท. หรือโรงเรียนในสังกัดอื่นที่ อบท. สนับสนุน สำหรับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และ อบต. มีผลการจัดบริการสาธารณะ ผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัด ร้อยละของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรืออนุบาล หรือประถมศึกษาในสังกัด อบท. ที่ได้รับอาหารเสริม (นม) อาหารกลางวัน
๕. การจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบปลอดภัย	พบว่า อบจ. เทศบาลนคร เทศบาลเมือง มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดจำนวนศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ ศูนย์ไกลเกลี่ยข้อพิพาท ศูนย์ยุติธรรมชุมชน ศูนย์บริการประชาชน ศูนย์ดำรงธรรม ศูนย์ one stop service หรือจากช่องทางสื่อออนไลน์อื่น ๆ ที่ อบท. จัดให้มีหรือดำเนินการ สำหรับเทศบาลตำบล และ อบต. มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัด อบท. มีการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประเภทสำคัญที่เกิดขึ้นในพื้นที่
๖. การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ การท่องเที่ยวและการลงทุน	พบว่า อบจ. มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดจำนวนโครงการ/กิจกรรมของ อบท. เพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมการท่องเที่ยว และการให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว สำหรับเทศบาลนคร มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดจำนวนโครงการ/กิจกรรมของ อบท. ที่ให้คำปรึกษาทั้งที่สำนักงาน อบท. หรือผ่านทางช่องทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการขอใบอนุญาตจดทะเบียนพาณิชย์หรือการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ สำหรับเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และ อบต. มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดจำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ อบท. ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ เช่น เกษตรกรรม ประมง ปศุสัตว์ หรืออาชีพใหม่

ด้าน	ผลการประเมิน
๗. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	พบว่า อบจ. มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดร้อยละของปริมาณขยะอันตรายและขยะติดเชื้อในพื้นที่ อบท. ที่ถูกส่งต่อไปกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ สำหรับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และ อบต. มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่ อบท. ที่ถูกกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ
๘. ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และโบราณสถาน	พบว่า อบจ. มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดจำนวนโครงการ/กิจกรรมของ อบท. ในการส่งเสริมหรืออนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน สำหรับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และ อบต. มีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดจำนวนแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น และโบราณสถาน ที่ได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจาก อบท.

เมื่อพิจารณาผลการประเมินในภาพรวมของ อบท. จากค่าเฉลี่ยของร้อยละของจำนวน อบจ. เทศบาล และ อบต. ที่จัดบริการสาธารณะตามตัวชี้วัดและมีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำในทุกด้าน จำนวน ๘ ด้าน พบว่า อบจ. มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๘๙.๐๐ เทศบาลนคร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๙๐.๒๑ เทศบาลเมือง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๘๗.๙๓ เทศบาลตำบลมีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๘๘.๐๐ และ อบต. มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๘๖.๙๓ แสดงให้เห็นว่า อบท. ที่มีการจัดบริการสาธารณะตามตัวชี้วัด โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีผลการจัดบริการสาธารณะผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับ กทม. และเมืองพัทยา มีค่าเฉลี่ยของร้อยละของจำนวนตัวชี้วัดที่มีการจัดบริการสาธารณะและมีผลการประเมินผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำคิดเป็นร้อยละ ๙๖.๑๓ และร้อยละ ๙๗.๕๐ ตามลำดับ

ทั้งนี้ จากข้อมูลรายงานผลการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำข้างต้น คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการ จัดบริการสาธารณะของ อบท. เป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นและสร้างความตระหนักให้ อบท. ได้จัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานให้แก่ประชาชน ในพื้นที่ และเป็นการยกระดับการพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. จึงควรมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ต่อไป ดังนี้

๑. ควรใช้ชุดตัวชี้วัดและค่ามาตรฐานขั้นต่ำที่ใช้ประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเมินซ้ำ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อรักษาคุณภาพการ จัดบริการสาธารณะ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับบริบทของ อบท. แต่ละประเภท เนื่องจากเป็นชุดตัวชี้วัดการ จัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานสำหรับใช้ในการประเมินผลการ จัดบริการสาธารณะของ อบท. ที่จำเป็นต้องจัดทำ และควรมีผลการดำเนินงานผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำ แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ส่งผลให้ข้อมูลการ จัดบริการสาธารณะของ อบท. ในปีที่ผ่านมาอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของสภาพการดำเนินงานในสถานการณ์ปกติ ประกอบกับต้องใช้ข้อมูลผลการ ประเมินดังกล่าว จัดทำรายละเอียดจัดตั้งรายการเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการ จัดบริการสาธารณะ ของ อบท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงเห็นสมควรให้นำชุดตัวชี้วัดและค่ามาตรฐานขั้นต่ำไปใช้ในการประเมินผลมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการ จัดบริการสาธารณะของ อบท. ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. การปรับปรุงชุดตัวชี้วัดและค่ามาตรฐานขั้นต่ำที่จะใช้ประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อยกระดับคุณภาพการ จัดบริการสาธารณะของ อบท.

๒.๑ จากการติดตามผลการประเมินในพื้นที่ อบจ. ให้ข้อมูลว่าควรเพิ่มเติมตัวชี้วัดของ อบจ. เกี่ยวกับการสนับสนุน อบท. อื่น หรือการทำความร่วมมือกับ อบท. อื่นในการจัดบริการสาธารณะ

ประกอบกับเป็นการส่งเสริมให้ อบท. เตรียมความพร้อมให้สามารถรับมือกับสถานการณ์โลกในปัจจุบันและแก้ไขสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว เพื่อลดความเสี่ยงให้แก่ อบท. ในการจัดบริการสาธารณะ และส่งเสริมให้ อบท. ใช้กลไกการจัดทำความร่วมมือในการจัดบริการสาธารณะให้มากขึ้น เช่น การกิจที่มีข้อจำกัด ขาดแคลนเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือขาดแคลนงบประมาณ ในการจัดบริการสาธารณะ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้

๒.๒ จากข้อมูลผลการประเมิน พบว่า อบท. ดำเนินการจัดบริการสาธารณะเกี่ยวกับภารกิจการผังเมืองค่อนข้างน้อย จึงควรปรับปรุงตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของ อบท. ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ตามที อบท. ได้รับการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวด้วย

๒.๓ ตัวชี้วัดที่ อบท. ทุกประเภท มีผลการดำเนินงานจัดบริการสาธารณะตามตัวชี้วัดร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป เห็นสมควรปรับค่ามาตรฐานขั้นต่ำให้สูงขึ้นกว่าค่ามาตรฐานขั้นต่ำเดิม

๓. ให้สำนักงาน ก.ก.ถ. ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ลงพื้นที่ติดตามผลการจัดบริการสาธารณะของ อบท.

(๑) ภารกิจที่สำคัญด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การซ่อมแซมบำรุงรักษาดูแล/สะพาน การบำรุงรักษาแหล่งน้ำต่าง ๆ และระบบการผลิตน้ำประปา กรณี อบท. ไม่สามารถซ่อมแซมบำรุงรักษาได้ครบตามความชำรุดเสียหาย และควรมีการติดตามค้นหาสาเหตุที่ อบท. ไม่สามารถซ่อมแซมบำรุงรักษาภารกิจตามตัวชี้วัดดังกล่าวหรือไม่สามารถดำเนินการผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำได้ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญห และผลักดันให้มีการดำเนินงานผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำ

(๒) อบท. ที่ไม่เข้ามามีบันทึกข้อมูลในระบบประเมินผลมาตรฐานขั้นต่ำการจัดบริการสาธารณะของ อบท. เพื่อสอบถามถึงสาเหตุ และชี้แจงสร้างความเข้าใจ เชิญชวนให้ อบท. เห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือบันทึกข้อมูลในระบบมากขึ้น

(๓) อบท. ที่ดำเนินการจัดบริการสาธารณะตามตัวชี้วัดจำนวนน้อยหรือมีผลการประเมินไม่ผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำ เพื่อค้นหาสาเหตุที่ไม่ได้ดำเนินการ และให้คำแนะนำแก่ อบท. ในการนำภารกิจตามตัวชี้วัดไปจัดทำโครงการ/กิจกรรม หรือจัดทำแผนยกระดับคุณภาพการจัดบริการสาธารณะตามตัวชี้วัด และผลักดันให้มีผลการดำเนินงานผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนด

(๔) อบท. ที่มีผลดำเนินงานผ่านค่าเป้าหมายขั้นต่ำเพื่อส่งเสริมให้ อบท. จัดบริการสาธารณะโดยรักษาคุณภาพหรือพัฒนาผลการดำเนินงานให้สูงกว่าค่ามาตรฐานขั้นต่ำ

๓.๒ ดำเนินการจัดประชุมชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ อบท. ในการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการจัดบริการสาธารณะให้แก่ อบท. ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อให้ อบท. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการประเมินตนเอง รายละเอียดของตัวชี้วัดและการทำงานของระบบประเมินผลค่ามาตรฐานขั้นต่ำการจัดบริการสาธารณะของ อบท. ทางระบบออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมจริยธรรมในการบันทึกข้อมูลตามข้อเท็จจริง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของ อบท. ที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกข้อมูลในระบบประเมินผลมีการโยกย้าย สับเปลี่ยนตำแหน่ง เพื่อให้ได้รับข้อมูลการจัดบริการสาธารณะที่ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบการจัดบริการสาธารณะของ อบท. ให้มีผลการดำเนินงานผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำ

๓.๓ ประสานขอความร่วมมือให้สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ ให้ อบท. เข้ามาบันทึกข้อมูลในระบบประเมินผลมากขึ้นและชี้ให้เห็นประโยชน์ของการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำการจัดบริการสาธารณะของ อบท. และให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการจัดบริการสาธารณะของ อบท. ให้ผ่านค่ามาตรฐานขั้นต่ำ รวมทั้ง นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของ อบท. และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่

๓.๔ ประสานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้ อบท. ใช้กลไกของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ อบท. พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อนำตัวชี้วัดไปใช้ประโยชน์สำหรับการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้ง ส่งเสริมให้ อบท. พัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะโดยให้ ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบท.

คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ ได้พิจารณารายงานผลการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการให้บริการสาธารณะของ อบท. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งข้อเสนอแนะ มีมติเห็นชอบและให้นำรายงานผลการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการให้บริการสาธารณะของ อบท. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งข้อเสนอแนะ เสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอ ก.ก.ธ. ดังนี้

๑. รับทราบรายงานผลการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการให้บริการสาธารณะของ อบท. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. เห็นชอบให้สำนักงาน ก.ก.ธ. ดำเนินการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการให้บริการสาธารณะของ อบท. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามข้อเสนอแนะต่อไป

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขา รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า การประเมินการให้บริการสาธารณะขั้นต่ำที่ให้ อบท. ทั่วประเทศประเมินตนเองได้ดำเนินการรอบที่ ๖ แล้ว พบว่า อบท. ที่ให้ความร่วมมือประเมินตนเองเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ผลคะแนนการประเมินดีขึ้น อบจ. ได้ให้ความร่วมมืออย่างดีเกือบทุกแห่ง อยากนำเรียนเรื่องแรก คณะอนุกรรมการฯ ได้หารือกับ อบท. เกณฑ์ชี้วัดที่จะใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ขอให้เป็นตัวเดิมเพราะปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (covid-๑๙) หลายเรื่องไม่ได้ดำเนินการ อยากให้มีการใช้ตัวชี้วัดเดิม ที่ผ่านมามีการปรับเปลี่ยนเป็นตัวใหม่ที่ทำดีแล้วเลิกประเมินและงานใหม่ขึ้นมา เป็นความเห็นร่วมกันระหว่าง อบท. ทั่วประเทศ ฝ่าย ก.ก.ธ. หรือสำนักงาน ก.ก.ธ. ไม่ได้เป็นผู้กำหนด ประเด็นที่สองตัวชี้วัดใดที่ อบท. เกินกว่าร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ทำได้ดีแล้วตามมาตรฐานขั้นต่ำจะไม่ขอมาประเมินอีกถือว่าทำดีแล้ว แต่อาจจะขอคิดตัวชี้วัดเชิงก้าวหน้า เชิงรุก เพื่อการเปลี่ยนแปลงปัญหา ที่พูดถึงในวาระต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข มีความซับซ้อนมาก คิดว่าจะทำตัวชี้วัดเชิงคาดการณ์การเตรียมการคาดการณ์ในอนาคต ขณะเดียวกันการใช้ประโยชน์ที่ผ่านมาประเมินไปมี อบท. หลายแห่งนำไปใช้ประโยชน์ในลักษณะที่นำไปปรับปรุง ยกตัวอย่าง กทม. เมืองพัทยา เป็นตัวอย่างที่ดีมาก กลไกอยู่ภายใต้การดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แก่ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย อยากขอความร่วมมือจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นช่วยกรุณานำย้าคณะกรรมการให้กระตุ้น อบท. ที่ประเมินตนเองนำข้อมูลที่ได้รับจากการประเมิน ซึ่งจะรู้ข้อบกพร่องนำมาเป็นฐานในการจัดทำภายใต้โครงการที่ปรับปรุงในเกณฑ์ที่ยังไม่ได้คะแนนดีให้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะได้เกิดประโยชน์

ประธาน กล่าวว่า ตามที่ศาสตราจารย์ชาติชายฯ เสนอ สามารถอยู่ในมติได้หรือไม่

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ฝากเรื่องไฟฟ้าและประกาศ ก.ก.ธ. เรื่องการดูแลคนไร้ที่พึ่งกับศาสตราจารย์ชาติชายด้วย

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ กล่าวว่า รับไปพิจารณาครับ

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ ดังนี้

๑. รับทราบรายงานผลการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. ให้สำนักงาน ก.ก.ธ. ดำเนินการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการประกันคุณภาพการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามข้อเสนอแนะต่อไป

๕.๒ การติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประเด็นเรื่อง การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า ก.ก.ธ. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ ได้พิจารณาเรื่อง การดำเนินการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี (สอน.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้แก่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีมติเห็นชอบการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. โดยมีคณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุข ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารจัดการการถ่ายโอนภารกิจ สอน. รพ.สต. รวมทั้งขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจ สอน. รพ.สต. ให้แก่ อบจ. ซึ่งในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๕ มี อบจ. ที่ผ่านการประเมินความพร้อมที่จะรับการถ่ายโอนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔๙ จังหวัด

คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล โดยมีศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ เป็นประธาน มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดระบบการติดตามและประเมินผลการกระจายอำนาจ ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการกระจายอำนาจ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานกระจายอำนาจ และเสนอรายงานต่อ ก.ก.ธ. ได้มีการดำเนินการดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ มีมติ ดังนี้

๑.๑ เห็นชอบแผนติดตามและประเมินผล การถ่ายโอนงานตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘) ประเด็นเรื่อง การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่ อบท. โดยเห็นสมควรให้สำนักงาน ก.ก.ธ. ติดตามผลการดำเนินงานภายหลังการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. ในระยะเวลา ๓ ปี ดังนี้

ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	(๑) ติดตามผลการดำเนินงาน สอ. รพ.สต. และสถานบริการสาธารณสุขชุมชนที่ถ่ายโอนไปแล้ว ให้แก่ เทศบาล และ อบต. ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๖๕ เพื่อใช้เป็นข้อมูล เบื้องต้นในการติดตามผลการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. ในระยะต่อไป (๒) การจัดบริการด้านสาธารณสุข การสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และการรักษาพยาบาล เบื้องต้น (๓) การจัดทำความร่วมมือระหว่าง อบต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดบริการสาธารณะ ด้านสาธารณสุข (๔) ความต้องการของ สอ. รพ.สต. และ อบต. ในการพัฒนาการจัดบริการสาธารณะให้แก่ ประชาชนให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของประชาชน (๕) ศึกษา วิเคราะห์สภาพข้อเท็จจริงของการถ่ายโอน สอน. และ รพ.สต. ที่ผ่านการประเมิน ความพร้อมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และมีการถ่ายโอนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อเตรียมการติดตามผลการดำเนินงานภายหลังการถ่ายโอน (๖) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล เห็นสมควร
ระยะที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	(๑) ติดตามผลการดำเนินงาน สอน. และ รพ.สต. ที่มีการถ่ายโอนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (๒) การจัดบริการด้านสาธารณสุข การสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และการรักษาพยาบาล เบื้องต้น (๓) การจัดทำความร่วมมือระหว่าง อบต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดบริการสาธารณะ ด้านสาธารณสุข (๔) ความต้องการของ สอ. รพ.สต. และ อบต. ในการพัฒนาการจัดบริการสาธารณะให้แก่ ประชาชนให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของประชาชน (๕) ปัญหาที่ได้รับจากการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ในเรื่องบุคลากร การปฏิบัติงาน และที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา (๖) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล เห็นสมควร
ระยะที่ ๓ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	(๑) ติดตามผลการดำเนินงาน สอน. และ รพ.สต. ที่มีการถ่ายโอนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (๒) การจัดบริการด้านสาธารณสุข การสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และการรักษาพยาบาล เบื้องต้น (๓) การจัดทำความร่วมมือระหว่าง อบต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดบริการสาธารณะ ด้านสาธารณสุข (๔) ความต้องการของ สอ. รพ.สต. และ อบต. ในการพัฒนาการจัดบริการสาธารณะให้แก่ ประชาชนให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของประชาชน (๕) ปัญหาที่ได้รับจากการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ในเรื่องบุคลากร การปฏิบัติงาน และที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา (๖) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล เห็นสมควร

๑.๒ เห็นชอบให้ติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๖ ประเด็นเรื่องการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่ อบท. โดยในระยะแรกให้ติดตามผลการดำเนินงานของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่รับการถ่ายโอนสถานีนอนามัย (สอ.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๕ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการติดตามผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ในการรับการถ่ายโอนสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี (สอน.) และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ.

๑.๓ คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ได้ประสานการดำเนินงานกับคณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประสานการทำงานในการติดตามผลการถ่ายโอนภารกิจในการถ่ายโอน สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการทั้งสองคณะ

ในการนี้ ประธานอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุขฯ (นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์) มีความเห็นว่า การทำงานร่วมกันระหว่างคณะอนุกรรมการทั้งสองคณะจะเป็นผลดีในการสนับสนุนส่งเสริมการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่ อบจ. และเกิดผลดีกับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล และคณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุขฯ จะได้ประสานความร่วมมือในการดำเนินงานกันอย่างใกล้ชิด เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน โดยในระยะแรกในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผลจะติดตามผลการดำเนินงานของการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัย และ รพ. สต. ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕ ให้แก่ อบต. และเทศบาล เพื่อให้เป็นข้อมูลประกอบการติดตามภายหลังการถ่ายโอน สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. ทั้งนี้ สำหรับการติดตามผลการดำเนินงานของ อบจ. ในระยะถัดไป เพื่อให้การติดตามผลการดำเนินงานสามารถสะท้อนสภาพปัญหาตามข้อเท็จจริงในเชิงพื้นที่ เนื่องจากมี รพ.สต. จำนวนมากที่ถ่ายโอนไปยัง อบจ. รวมทั้ง ศักยภาพความพร้อมด้านการบริหารจัดการและทรัพยากร รวมถึงสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการจัดกลุ่ม อบจ. โดยแบ่งกลุ่มตามศักยภาพของ อบจ. เช่น กลุ่มที่มีศักยภาพมีความพร้อมสูง กลุ่มที่ยังต้องการได้รับการสนับสนุน เป็นต้น เพื่อรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ปัญหาหรือมาตรการส่งเสริมการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมกับแต่ละ อบจ. ต่อไป

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อโปรดทราบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. ประเด็นเรื่องการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่ อบท. และมอบหมายให้สำนักงาน ก.ก.ถ. ร่วมกับคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผลดำเนินการติดตามให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่นำเสนอ ผลการติดตามเป็นประการใดจะได้นำเรียน ก.ก.ถ. ต่อไป

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ กล่าวว่า คณะกรรมการติดตามและประเมินผล นำเรื่องนี้มาพิจารณาได้เห็นว่า การถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต. เป็นเรื่องสำคัญมาก มีผลกระทบกับทุกฝ่าย จึงหารือกันว่าน่าจะสนับสนุนให้คณะอนุกรรมการฯ ที่ทำเรื่องการถ่ายโอน ผมทำหน้าที่สนับสนุนให้ข้อมูลเพิ่มเติมในวาระที่ ๔.๗ ที่มีการกล่าวถึงเงินอุดหนุน จึงเสนอเป็นแผนขึ้นมาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เริ่มจากที่ถ่ายโอนไปแล้ว ให้แก่เทศบาล และ อบต. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๕ ปีถัดไปติดตามว่าที่ถ่ายโอนไปในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ มีผลเป็นอย่างไรจะได้มีข้อมูลย้อนกลับมาเพื่อ ก.ก.ถ. จะได้พิจารณาตัดสินใจถึงนโยบายเป็นงานที่ใช้เวลาค่อนข้างเยอะ สำนักงาน ก.ก.ถ. เป็นฝ่ายเลขานุการ แต่อาจจะไม่ได้ทำเองทั้งหมด ต้องขอผู้เชี่ยวชาญช่วยและประสานงานกับคณะอนุกรรมการฯ ท่านเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ เพื่อให้การถ่ายโอนเป็นไปอย่างราบรื่น

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ตามแผนเดิมกระทรวงสาธารณสุขจะต้องจัดทำหากจะต้องปรับมาเป็นการถ่ายโอนให้ อบจ. ผลการประเมินจะทำให้ ก.ก.ถ. สามารถปรับเกณฑ์ได้ การที่ รพ.สต. มีการถ่ายโอนไปเทศบาลและ อบต. เทศบาลคงมีหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องเพิ่มมากขึ้น

ประธาน กล่าวว่า ได้ข้อมูลที่เป็นวิชาการ เป็นเรื่องที่ทำได้ดี เช่น จังหวัดพิษณุโลก อบต. ที่รับไปทำได้ดี มีแพทย์ขอโอนไปอยู่ อบต. ด้วย ซึ่งเป็นที่น่ายินดี

นายวีระศักดิ์ ฮาดดา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม กล่าวว่า อบต. พร้อมทั้งจะรับการถ่ายโอน รพ.สต. รายงานการประชุมผมได้นำปัญหาเกี่ยวกับเรื่องพื้นที่ทับซ้อน ตอนนี้โดนคดีอาญา ทั้งสร้างพื้นที่ถนนของกรมป่าไม้ นายก อบต. กับหน่วยงานในพื้นที่ตกลงกันได้เรียบร้อยแล้ว ปรากฏตอนนี้ท่านนายก อบต. โดนคดีละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ปปช. มีคำสั่งให้หยุดการปฏิบัติหน้าที่ภายใน ๓๐ วัน ถ้าคณะกรรมการที่ทำเรื่องพื้นที่ทับซ้อนไม่ดำเนินการ นายก อบต. แต่ละแห่งจะทยอยโดน ปปช. ตอนนี้ข้อมูลพื้นที่ทับซ้อนสมาคม อบต. แห่งประเทศไทยได้รวบรวมไว้เรียบร้อยแล้ว เพียงแต่รอคณะกรรมการที่รับผิดชอบเรื่องนี้ช่วยเชิญสมาคมฯ เข้าประชุมด้วย ฝ่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขอขอบคุณท่านอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ได้เสนอเกี่ยวกับคำตอบแทนให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกประธานสภา ขอขอบคุณท่านชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม ที่ได้ติดตามเรื่องนี้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ตอนนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ไม่ได้นิ่งนอนใจ

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า เรียนรองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เกี่ยวข้องกับการใช้เงินในการสำรวจที่ดินช่วยเพิ่มเติมให้ ถ้าสำนักงานงบประมาณมีหนังสือสำรวจที่ดิน ป่าไม้ อุทยาน รวมถึงเรื่องไฟฟ้า ขอให้มาหารือในคณะกรรมการฯ ก่อน จะได้รวมเรื่องของท่านวีระศักดิ์ฯ ไปด้วย

นายกิตติพงศ์ สีเหลือง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม กล่าวว่า การส่งเสริมศักยภาพทางการศึกษา เงินอุดหนุน การจัดการศึกษา ค่าอินเทอร์เน็ตอย่างเดียวเงินพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เคยมีหายหมดแล้ว

ประธาน กล่าวว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับไปประสานกับสำนักงานงบประมาณ

มติที่ประชุม

๑. รับทราบการดำเนินงานของคณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการติดตามผลการดำเนินงานของ อบต. ประเด็นเรื่องการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่ อบต.

๒. มอบหมายให้สำนักงาน ก.ก.ธ. ร่วมกับคณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ดำเนินการติดตามให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่คณะกรรมการฯ นำเสนอต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(นายยอดวุฒิ กลิ่นทอง)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เลขาธิการคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ
ผู้จัดรายงานการประชุม